

STOSUNKI MIĘDZY PARLAMENTEM EUROPEJSKIM A PARLAMENTAMI NARODOWYMI W UE

**SPRAWOZDANIE
ROCZNE ZA 2017 R.**

Parlament Europejski

PL

PARLAMENTY W UNII EUROPEJSKIEJ

Podstawą funkcjonowania Unii jest demokracja przedstawicielska.

751 MEPs

Obywatele są bezpośrednio reprezentowani na poziomie UE w Parlamencie Europejskim.

Państwa członkowskie są reprezentowane w Radzie Europejskiej przez szefów państw lub rządów, a w Radzie przez rządy; szefowie państw lub rządów i rządy odpowiadają demokratycznie przed parlamentami narodowymi albo przed swoimi obywatelami.

Parlamenty narodowe aktywnie przyczyniają się do prawidłowego funkcjonowania Unii poprzez...

...otrzymywanie informacji od instytucji UE i projektów prawa UE;

...zapewnianie poszanowania zasady pomocniczości;

...udział w mechanizmach oceny obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz zaangażowanie w polityczną kontrolę Europolu i ocenę działalności Eurojustu;

...udział w procedurach przeglądu traktatów UE;

...otrzymywanie informacji o wnioskach o rozszerzenie UE;

...udział we współpracy międzyparlamentarnej między parlamentami narodowymi i z Parlamentem Europejskim.

Parlament Europejski i parlamenty narodowe wspólnie określają sposób organizacji i wspierania skutecznej i systematycznej współpracy międzyparlamentarnej w ramach UE.

Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej może przedkładać wszelkie uwagi, które uzna za właściwe, pod rozważenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. Konferencja ta wspiera ponadto wymianę informacji i najlepszych praktyk między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim.

Sprawozdanie roczne za 2017 r.
Stosunki między Parlamentem Europejskim a parlamentami
narodowymi w UE

Niniejsza publikacja została wydana przez
Dyrekcję Parlamentu Europejskiego ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi, należąca do
Dyrekcji Generalnej Parlamentu Europejskiego ds. Urzędu Przewodniczącego.

Dyrektor: Katrin Ruhrmann, katrin.ruhrmann@europarl.europa.eu
Kierownik Działu Współpracy Międzyinstytucjonalnej: Pekka Nurminen,
pekka.nurminen@europarl.europa.eu
Kierownik Działu ds. Dialogu Ustawodawczego: Jesús Gómez,
jesus.gomez@europarl.europa.eu
Opracowanie: Diana Ciuche, diana.ciuche@europarl.europa.eu

Zamknięto do druku w dniu 27 kwietnia 2018 r.

relnatparl@ep.europa.eu
www.europarl.europa.eu/relnatparl

Wszystkie zdjęcia i ilustracje © Unia Europejska, 2018.

Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi doradza organom politycznym, posłom i sekretariatowi Parlamentu Europejskiego w ramach współpracy instytucjonalnej i dialogu ustawodawczego z parlamentami narodowymi. Wspiera ona działania międzyparlamentarne, przyczynia się do wdrażania postanowień Traktatu dotyczących współpracy międzyparlamentarnej w Parlamencie Europejskim oraz służy fachową wiedzą na temat parlamentów narodowych w całym cyklu legislacyjnym oraz innych obszarów kompetencji politycznych Parlamentu Europejskiego.

Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi działa jako centrum wiedzy, udostępniając informacje na temat parlamentów narodowych, oraz udziela administracji Parlamentu Europejskiego informacji dotyczących najlepszych praktyk stosowanych w parlamentach narodowych. Reprezentuje ona Parlament Europejski w administracyjnych sieciach współpracy międzyparlamentarnej. Zarządza kontaktami z urzędnikami reprezentującymi parlamenty narodowe w Brukseli oraz utrzymuje ścisłe kontakty z ich administracją.

SPRAWOZDANIE ROCZNE ZA ROK 2017

SPIS TREŚCI

Przedmowa wiceprzewodniczących Parlamentu Europejskiego odpowiedzialnych za stosunki z parlamentami narodowymi.....	7
1. Kontekst sprawozdania	9
2. Najważniejsze wydarzenia i tendencje we współpracy międzyparlamentarnej	10
2.1 Rola parlamentów narodowych w debacie na temat przyszłości Unii Europejskiej i wyjścia Zjednoczonego Królestwa z UE	10
2.2 Rola parlamentów narodowych w poprawie komunikacji z obywatelami na temat kwestii związanych z UE	12
2.3 Przyszłość UE jako partnera na arenie międzynarodowej w kontekście obecnych zmian na świecie	13
2.4 Wspólna parlamentarna kontrola Europolu: postępy w sprawie ustaleń praktycznych	15
2.5 Zewnętrzny wymiar migracji.....	16
2.6 Współpraca międzyparlamentarna w zakresie kwestii instytucjonalnych.....	17
2.6.1 Współpraca międzyparlamentarna w zakresie rocznego programu prac Komisji Europejskiej	18
2.6.2 Współpraca międzyparlamentarna w zakresie przejrzystości procesu decyzyjnego UE	18
2.6.3 Stosowanie postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych	19
3. Instytucjonalne organy parlamentarne	20
3.1 Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej (COSAC).....	20
3.2 Coroczne nieformalne posiedzenia Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE (KPPUE).....	21
4. Dialog międzyparlamentarny	22
4.1 Europejski Tydzień Parlamentarny i Międzyparlamentarna Konferencja ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej (IPC SECG).....	22
4.2 Współpraca międzyparlamentarna dotycząca polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB / WPBiO)	23
4.3 Międzyparlamentarne posiedzenia komisji i inne posiedzenia tego typu.....	24
4.4 Wizyty dwustronne przedstawicieli parlamentów narodowych UE w Parlamencie Europejskim	26
5. „Mechanizm wczesnego ostrzegania” i „nieformalny dialog polityczny” – Protokół nr 1 i 2 do Traktatu z Lizbony	27
5.1 Mechanizm wczesnego ostrzegania	27
5.2 Nieformalny dialog polityczny.....	29
5.3 Przegląd zasad pomocniczości i proporcjonalności	29
6. Narzędzia wymiany informacji i nawiązywania współpracy.....	30
6.1 Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD)	30
6.2 Międzyparlamentarna wymiana informacji w sprawach UE (IPEX).....	32
6.3 Inne sieci i narzędzia	33
7. ZAŁĄCZNIKI.....	35
ZAŁĄCZNIK I – Posiedzenia COSAC – Tematy i główni prelegenci w 2017 r.	35
ZAŁĄCZNIK II – Międzyparlamentarne posiedzenia organizowane przez komisje Parlamentu Europejskiego w Brukseli w 2017 r.	36
ZAŁĄCZNIK III – Wizyty przedstawicieli parlamentów narodowych w Parlamencie Europejskim (w tym wideokonferencje) w 2017 r.	38
ZAŁĄCZNIK IV – Dane dotyczące mechanizmu wczesnego ostrzegania	41
ZAŁĄCZNIK V – Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD)	43

Przedmowa wiceprzewodniczących Parlamentu Europejskiego odpowiedzialnych za stosunki z parlamentami narodowymi

Jako wiceprzewodniczący odpowiedzialni za stosunki z parlamentami narodowymi mamy zaszczyt przedstawić sprawozdanie z działalności Dyrekcji ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi za 2017 r.

Niniejsze sprawozdanie roczne przedstawia ostatnie działania i zmiany w obszarze współpracy międzyparlamentarnej z parlamentami narodowymi UE i zawiera szczegółowe informacje na temat tych działań i inicjatyw podjętych w ubiegłym roku.

Rok 2017 był rokiem przełomowym w różnych dziedzinach, nie tylko w stosunkach międzyparlamentarnych.

Cieszymy się, że współpraca Parlamentu Europejskiego z parlamentami narodowymi nadal się pogłębia. Poczyniono znaczące postępy w rozwijaniu solidnego partnerstwa opartego na zaufaniu i współpracy.

Wizja takiego partnerstwa napędza nasze działania. Inspiruje nas i umożliwia korzystanie z nowych możliwości formalnej i nieformalnej współpracy oraz czynić dalsze wysiłki zmierzające do intensyfikacji tego dialogu.

W 2017 r. nadal prowadziliśmy debaty na temat migracji i kontroli granicznych, brexitu, wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. W obszarze naszego zainteresowania pozostawały również bezpieczeństwo, polityka zagraniczna i obronna, unia gospodarcza i walutowa, europejski filar praw socjalnych, jednolity rynek treści cyfrowych, zatrudnienie i inwestycje.

Po pewnym załamaniu poziomu zaufania w 2016 r. obywatele Europy wyrażali odnowione zaufanie do przyszłości UE.

Na szczeblu parlamentarnym panuje zgoda co do konieczności podejmowania dalszych działań, aby sprostać dzisiejszym wyzwaniom i ożywić debatę na temat silniejszej i bardziej zjednoczonej Unii. Te obszary wspólnego zainteresowania mają zasadnicze znaczenie dla skonkretyzowania naszej współpracy międzyparlamentarnej.

Jeżeli chodzi o kwestie instytucjonalne, debaty skoncentrowały się na rocznym programie prac Komisji Europejskiej oraz na sprawie przejrzystości w procesie decyzyjnym UE. Poczyniliśmy również postępy w dyskusji na temat wspólnej parlamentarnej kontroli Europolu, co wyraźnie wskazuje na rosnące znaczenie kontroli parlamentarnej w przypadku unijnych zdolności wykonawczych.

W prowadzonej obecnie debacie na temat przyszłości Europy parlamenty narodowe, które są trzonem demokracji w UE, mają do odegrania – we współpracy z rządami – kluczową rolę. Kształtują tę debatę i mają wpływ na jej wyniki. Choć poglądy mogą być rozbieżne, ważne jest, abyśmy unikali rozdrobnienia opinii. Skuteczna kontrola, jaką parlamenty narodowe sprawują nad działalnością własnych rządów w kwestiach związanych z UE, jest faktem i ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia spójności prac tak na szczeblu Rady, jak i na szczeblu parlamentu narodowego.

Ważne jest zapewnienie wsparcia obywateli dla reform. Jest to wyzwanie, któremu musimy stawić czoła wspólnie. Parlamenty są w uprzywilejowanej pozycji, jeżeli chodzi o wzmacnianie

roli obywateli i umożliwianie im przejmowania odpowiedzialności za to, czym jest UE, oraz o umożliwianie im rozumienia, jaką wartość ma Unia w naszym życiu. Obecnie musimy wzmacniać parlamentaryzm bardziej niż kiedykolwiek. Bardzo istotne jest, by parlamenty krajowe i Parlament Europejski określiły zestaw najważniejszych wartości i by stały na jego straży.

Przed nami rok pełen nowych wyzwań.

W maju 2019 r. obywatele Europy będą głosować w kolejnych wyborach europejskich. Parlamentey w całej UE mają wspólny interes w zachęcaniu obywateli do aktywnego udziału w życiu demokratycznym państw członkowskich i Unii. Musimy wspólnie działać, aby zachęcić obywateli do korzystania z przysługujących im praw, a w szczególności prawa do głosowania na ich reprezentantów w wyborach lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich.

W imieniu wszystkich posłów i pracowników administracji dziękujemy za zainteresowanie działalnością Parlamentu Europejskiego. Zachęcamy do zapoznania się z niniejszym sprawozdaniem i informacjami na temat istotnych prac w zakresie współpracy międzyparlamentarnej wykonanych przez posłów i urzędników Parlamentu Europejskiego oraz 41 parlamentów narodowych i ich izb w 28 państwach członkowskich.

Z niecierpliwością oczekujemy na kolejny rok doskonałej współpracy i owocnych dyskusji, mając nadzieję na wspólne przezwycięzenie stojących przed nami wyzwań.

Mairead McGuinness
Wiceprzewodnicząca

Bogusław Liberadzki
Wiceprzewodniczący

1. Kontekst sprawozdania

2017 r. był dla naszej dyrekcji kolejnym rokiem wzrostu i współpracy. Miały w nim miejsce liczne działania, powitaliśmy nowych współpracowników i partnerów, braliśmy udział w spotkaniach międzyparlamentarnych na wysokim szczeblu, stworzyliśmy silniejsze powiązania z innymi służbami Parlamentu Europejskiego (PE) i byliśmy świadkami ważnych wydarzeń.

Zgodnie z mottem szefostwa Dyrekcji Generalnej „Wywieranie wpływu poprzez współpracę” Dyrekcja nadal świadczy posłom i sekretariatowi Parlamentu Europejskiego usługi i zapewnia doradztwo niezbędne do dalszego rozwoju współpracy instytucjonalnej i dialogu ustawodawczego z parlamentami narodowymi.

Biorąc pod uwagę rozszerzanie się zakresu tej dziedziny działania, zasoby użytkowano w sposób efektywny pod względem kosztów, tak by skutecznie wykorzystać tendencję, jaką jest aktywna działalność międzyparlamentarna. Zorganizowano międzyparlamentarne konferencje, posiedzenia i debaty, miała miejsce rekordowa liczba wizyt dwustronnych. Intensywniejsze działania w administracyjnych sieciach współpracy międzyparlamentarnej wskazują, że istnieje możliwość dalszego rozszerzania kontaktów. W centrum działań w 2017 r. znalazło się zapewnianie wsparcia parlamentarnemu wymiarowi prezydencji maltańskiej i estońskiej.

Prace te prowadzono pod politycznym kierownictwem i przewodnictwem przewodniczącego PE, dwóch wiceprzewodniczących odpowiedzialnych za stosunki z parlamentami narodowymi, oraz przewodniczącego Komisji Spraw Konstytucyjnych (AFCO), który jest jednym z dwóch wiceprzewodniczących delegacji PE na posiedzenia COSAC. Nasze działania otrzymały również wsparcie dzięki doskonałym stosunkom z organami politycznymi PE (Konferencja Przewodniczących i Konferencja Przewodniczących Komisji), komisjami parlamentarnymi i grupami politycznymi. Na poziomie administracyjnym działaniami Dyrekcji zarządzali sekretarz generalny i zastępca sekretarza generalnego PE. Działania otrzymały pełne wsparcie ich gabinetów. Zintensyfikowano współpracę z dyrekcjami generalnymi i służbami PE (w szczególności z DG IPOL, DG EXPO, DG EPRS, DG ITEC)¹. Stanowi ona obecnie stały element naszej pracy. Jak zwykle mogliśmy liczyć na istotne zaangażowanie naszych partnerów w parlamentach narodowych i instytucjach UE, sieć przedstawicieli parlamentów narodowych, sekretariat COSAC, komitet wykonawczy ECPRD i Radę IPEX.

Rok 2017 charakteryzował się zwiększeniem spójności w wyborze tematów debat międzyparlamentarnych. Niektóre obszary będące przedmiotem wspólnego zainteresowania były wszechobecne w porządku obrad forów międzyparlamentarnych. Świadomość potrzeby unikania fragmentarycznego podejścia doprowadziła do szerszych, bardziej ustrukturyzowanych wymian i zmniejszyła powielanie działań.

Pierwsze rozdziały niniejszego sprawozdania przedstawiają w zarysie główne tematy europejskiej agendy, które były niezwłocznie omawiane podczas różnych debat międzyparlamentarnych i pogłębionych wymian przez cały 2017 r. Debaty te prowadzono w kontekście politycznym charakteryzującym się bardziej przychylną opinią publiczną w UE. Dyskusje skupiły się na:

- roli parlamentów narodowych w prowadzonym obecnie procesie refleksji na temat przyszłości Unii i jej polityk oraz wyjścia Zjednoczonego Królestwa z UE,

---

¹ Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Zewnętrznej, Dyrekcja Generalna ds. Analiz Parlamentarnych, Dyrekcja Generalna ds. Innowacji i Wsparcia Technologicznego.

- roli parlamentów narodowych w debacie poświęconej poprawie komunikacji z obywatelami na temat kwestii związanych z UE,
- przyszłości UE jako partnera na arenie międzynarodowej w kontekście obecnych zmian na świecie,
- wspólnej parlamentarnej kontroli Europolu: postępów w sprawie ustaleń praktycznych,
- zewnętrznym wymiarze migracji,
- współpracy międzyparlamentarnej w zakresie kwestii instytucjonalnych, takich jak kontrola rocznego programu prac Komisji Europejskiej, przejrzystość dokumentów Rady oraz poprawa mechanizmu wczesnego ostrzegania w zakresie pomocniczości.

W kolejnych rozdziałach przeanalizowano z perspektywy Dyrekcji działalność organów międzyparlamentarnych (rozdział 3), formy prowadzonego dialogu międzyparlamentarnego (rozdział 4), dialog ustawodawczy (rozdział 5) oraz sieci i narzędzi współpracy międzyparlamentarnej (rozdział 6).

2017 r. był dobrym rokiem dla nowych debat międzyparlamentarnych poświęconych przyszłym kwestiom strategicznym: przyszłości Unii i jej polityk, polityce rozszerzenia, kolejnym wieloletnim ramom finansowym, przyszłym stosunkom między UE a Zjednoczonym Królestwem, innym aspektom polityki handlowej UE, potrzebie zajęcia się kwestiami migracji i bezpieczeństwa, a także stałej współpracy strukturalnej w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony.

Niniejsze sprawozdanie, jak również dalsze informacje dotyczące stosunków Parlamentu Europejskiego z parlamentami narodowymi UE można znaleźć na stronie internetowej Parlamentu Europejskiego: www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/news.

2. Najważniejsze wydarzenia i tendencje we współpracy międzyparlamentarnej

Parlamenty narodowe miały istotny wkład w debaty na temat najpilniejszych kwestii politycznych, ustawodawczych i instytucjonalnych. W 2017 r. okazało się, że parlamenty narodowe stosują obecnie strategię kształtowania programu współpracy międzyparlamentarnej w ramach istniejących forów międzyparlamentarnych. Szeroki zakres tematów w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i stałe zaangażowanie parlamentów UE wyraźnie wskazują na różnorodność i jakość debat w nadchodzących latach.

2.1 Rola parlamentów narodowych w debacie na temat przyszłości Unii Europejskiej i wyjścia Zjednoczonego Królestwa z UE

Debata na temat przyszłości UE odzwierciedla polityczne zobowiązanie do zapewnienia, by projekt europejski był dostosowany do zmieniających się realiów geopolitycznych i oczekiwań obywateli. Taka zmiana priorytetów UE wymaga również większego poczucia solidarności. Solidarność powinna odgrywać znaczącą rolę nie tylko w określaniu priorytetów i środków na finansowanie nowych projektów, lecz również we wdrażaniu uzgodnionych środków na szczeblu krajowym. Wyniki wyborów w Holandii, we Francji i w Niemczech były postrzegane jako pozytywny sygnał dotyczący jedności europejskiej.

Dzięki deklaracji i planie działania z Bratysławy oraz deklaracji rzymskiej z okazji 60. rocznicy traktatu rzymskiego, a także dzięki agendzie przywódców demokratyczna debata na temat przyszłości UE stale nabiera znaczenia. Komisja przyczyniła się do tej otwartej dyskusji, przedstawiając białą księgę w sprawie przyszłości Europy i dokumenty otwierające debatę na temat najważniejszych strategii politycznych UE, a także wnioski, o których mowa w wygłoszonym w 2017 r. orędziu o stanie Unii Europejskiej.

Parlament Europejski poświęcił przyszłości Europy kilka rezolucji. Szefowie państw i rządów UE zostali zaproszeni do siedziby PE, aby omówić przyszłość Europy podczas debat otwartych. Parlament traktuje te debaty w otwarty i konstruktywny sposób. Dyskusje na temat przyszłości Europy zakończą się 9 maja 2019 r., na kiedy planowane jest nieformalne spotkanie przywódców UE w Sibiu, w Rumunii.

W swoim wystąpieniu na posiedzeniu nadzwyczajnym konferencji przewodniczących parlamentów narodowych UE zorganizowanej z okazji 60. rocznicy podpisania traktatów rzymskich Antonio Tajani, przewodniczący Parlamentu Europejskiego, opowiedział się za potrzebą jedności między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi. Przewodniczący zwrócił uwagę na wielką odpowiedzialność, jaką niesie konieczność wykazania silnej woli politycznej i zdolności przywódczych, by działać zgodnie ze wspólnymi wartościami: „Europa pisze historię sukcesu, gdy potrafi realizować marzenie o postępie, dobrobycie, wolności i pokoju. To do nas należy zmiana wizerunku abstrakcyjnej, niewydajnej i biurokratycznej Unii oraz odnowienie entuzjazmu Europejczyków dla tego wielkiego projektu”.

Podczas LVII posiedzenia plenarnego COSAC, które odbyło się na Malcie w 2017 r., całą sesję poświęcono roli parlamentów narodowych dla przyszłości UE. Podczas tej sesji Mairead McGuinness, pierwsza wiceprzewodnicząca Parlamentu Europejskiego, stwierdziła, że parlamenty narodowe powinny być w centrum procesu decyzyjnego Unii Europejskiej. Zaapelowała do nich, by były silniejsze, zarówno w ramach UE, jak i w partnerstwie z PE, który był gotowy zaangażować się we współpracę z nimi, również na szczeblu grup politycznych. W dyskusji, która się następnie wywiązała, podobnie jak w 27. sprawozdaniu półrocznym COSAC, większość delegatów stwierdziła, że lepsza współpraca międzyparlamentarna i skuteczniejszy nadzór na wszystkich etapach procesu legislacyjnego mogłyby przyczynić się do promowania europejskiego projektu.

W dokumencie z LVIII posiedzenia plenarnego COSAC, przyjętym podczas prezydencji estońskiej, na podstawie dyskusji prowadzonych podczas posiedzenia plenarnego COSAC i ustaleń zawartych w 28. sprawozdaniu półrocznym COSAC uznano, że UE powinna zdecydowanie dążyć do utrzymania jedności. COSAC zaapelowała, by decyzje dotyczące przyszłości UE były podejmowane przy jak największym poziomie zaangażowania wszystkich państw członkowskich i obywateli.

W czasie sesji na temat przyszłości Unii Europejskiej Kersti Kaljulaid, prezydent Republiki Estońskiej, Michel Barnier, główny negocjator UE ds. Brexitu oraz Danuta Hübner, przewodnicząca Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego, wezwali do wypracowania wizji politycznej i pozytywnego i proaktywnego programu obejmującego wzmocnienie strefy euro, pogłębienie unii gospodarczej i walutowej, prawdziwą wspólną politykę obrony, zdolności budżetowe do reagowania na zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne, zrównoważony społeczny wymiar jednolitego rynku, humanitarną i skuteczną politykę migracyjną, a także solidny filar praw socjalnych. Przewodnicząca Komisji AFKO zwróciła uwagę, że w całej UE kryzys wywołał zdecydowane działania polityczne na rzecz wspólnych przedsięwzięć. Stała współpraca strukturalna w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony (PESCO) wykazała, że pomimo różnych perspektyw państwa członkowskie zgodziły się co do tego, że konieczne są wspólne działania w obliczu wspólnego podstawowego zagrożenia. W większości wystąpień w późniejszych debatach zwrócono uwagę na konieczność odpowiedniego uznania wagi Unii i nieobarczania jej winą za niedociągnięcia rządów krajowych.

W październiku 2017 r. Komisja Spraw Konstytucyjnych zorganizowała międzyparlamentarne posiedzenie komisji poświęcone przyszłości Europy, zwłaszcza wnioskowi PE oraz białej

księżde Komisji przedstawiającej pięć scenariuszy dotyczących przyszłości Europy. Najważniejszą częścią posiedzenia były dwie dyskusje panelowe na temat pogłębienia unii gospodarczej i walutowej oraz przyszłości finansów UE i wymiaru społecznego oraz przyszłości europejskiego sektora obrony i wykorzystania możliwości płynących z globalizacji.

Wyjście Zjednoczonego Królestwa z UE było częścią szerszej dyskusji na temat przyszłości UE. W 2017 r. Parlament Europejski przyjął trzy rezolucje dotyczące stanu negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem: 5 kwietnia 2017 r., 3 października 2017 r. i 13 grudnia 2017 r. Zgoda Parlamentu Europejskiego wymagana jest na mocy Traktatów zarówno do zawarcia umowy o wystąpieniu, jak i we wszelkich przyszłych stosunkach między Zjednoczonym Królestwem a UE.

W 2017 r. oficjalne wizyty dwustronne przedstawicieli parlamentów narodowych UE w Brukseli, w tym w Parlamencie Europejskim, dotyczące brexitu, nadal przewyższały liczbę wizyt dotyczących innych zagadnień. Najczęściej odwiedzani posłowie to: Mairead McGuinness, wiceprzewodnicząca Parlamentu Europejskiego, Guy Verhofstadt, przewodniczący grupy ALDE i stojący na czele procesu negocjacji brexitowych oraz Danuta Hübner, przewodnicząca Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego.

Brexit był również w 2017 r. przedmiotem debat różnych międzyparlamentarnych instytucji podczas różnych konferencji, w tym posiedzenia COSAC i Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE. Niemniej jednak to refleksja nad przyszłością Unii stała się dominującym tematem, a nie sam brexit.

2.2 Rola parlamentów narodowych w poprawie komunikacji z obywatelami na temat kwestii związanych z UE

Parlamente państw członkowskich UE mogą wnieść swoje bogate doświadczenie i wiedzę do toczącej się debaty na temat poprawy skuteczności, przejrzystości i komunikacji Unii Europejskiej.

Dyskusja na temat przyszłości UE podczas LVII posiedzenia plenarnego COSAC, które odbyło się na Malcie, wskazuje na konieczność potwierdzenia elementu demokratycznej Unii oraz zapewnienia należytego zaangażowania obywateli europejskich w debatę na temat przyszłości tego wspólnego projektu.

W części „Zbliżanie Unii Europejskiej do jej obywateli” dokumentu LVIII posiedzenia plenarnego COSAC, przyjętego podczas prezydencji estońskiej, podkreślono, jak ważne jest, by parlamente narodowe były uwzględniane w dyskusjach i procesie kształtowania polityki związanych z przyszłością UE – oraz włączane w takie dyskusje i procesy – aby wzmocnić legitymację demokratyczną. Parlamente narodowe zostały wezwane do ustanowienia niezbędnych mechanizmów umożliwiających wczesne konsultacje i bezpośrednie zaangażowanie obywateli. Poproszono je również o usprawnienie komunikacji w zakresie UE. COSAC dostrzegła, że większa liczba debat plenarnych poświęconych sprawom UE przyczyniała się do zwiększenia widoczności Unii oraz stworzenia obywatelom możliwości, aby dowiedzieć się więcej na temat agendy UE oraz stanowisk zajmowanych przez partie polityczne w tych kwestiach. COSAC zachęcała także władze krajowe do promowania wyborów europejskich, a partie polityczne do udziału w debatach politycznych na kluczowe tematy w okresie poprzedzającym wybory europejskie w 2019 r.

Niedawno pojawiło się wiele nowych inicjatyw przybliżających przesłanie UE obywatelom. W wielu parlamentach organizowano już wysłuchania obywateli, debaty polityczne

relacjonowane w mediach krajowych i specjalne komisje parlamentarne zajmujące się zagadnieniem przyszłości UE. W 2017 r. Parlament Europejski zorganizował kilka wizyt dwustronnych dotyczących tego tematu, przede wszystkim z inicjatywy francuskiego Zgromadzenia Narodowego.

Przybliżenie obywatelom programu prac parlamentarnych w obecnych czasach było również punktem porządku obrad Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej, która odbyła się na Słowacji w 2017 r. (zob. część 3.2).

W konkluzjach przyjętych przez Konferencję przewodniczący parlamentów potwierdzili swoje zobowiązanie do otwartości w działaniach parlamentarnych, zapewnienia przejrzystości procesu ustawodawczego oraz uznania wagi informowania obywateli o pracach parlamentarnych.

Ponadto przewodniczący przyznali, że parlamenty narodowe i Parlament Europejski miały do odegrania kluczową rolę w niwelowaniu przepaści między obywatelami a kształtowaniem polityki, a także w informowaniu obywateli o europejskich i krajowych politykach. Lepsze informowanie o wielu sukcesach europejskiej polityki i skutecznym funkcjonowaniu instytucji europejskich zgodnie z traktatami mogłyby też przeciwdziałać antyeuropejskim postawom, mowie nienawiści, fałszywym informacjom i dezinformacji.

W dyskusjach Parlament Europejski podkreślił znaczenie aktywnego udziału obywateli Europy w wyborach do Parlamentu Europejskiego, który stanowi platformę konstruktywnej, bogatej w informacje i pluralistycznej debaty na temat przyszłości Unii Europejskiej.

2.3 Przyszłość UE jako partnera na arenie międzynarodowej w kontekście obecnych zmian na świecie

Aby poradzić sobie z aktualnymi wyzwaniami i przezwyciężyć problemy, w szczególności zagrożenia dla bezpieczeństwa, Unia Europejska musi wziąć na siebie odpowiedzialność w skali światowej, być wiarygodnym i postępującym zgodnie z zasadami partnerem na arenie międzynarodowej, a także być zdolna do podejmowania działań.

W swoich rezolucjach Parlament Europejski wezwał Unię, by zintensyfikowała wysiłki na rzecz ustanowienia konkretnej współpracy w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO). Aby sprostać rosnącym wyzwaniom, UE musi stosować pełen wachlarz dostępnych instrumentów polityki: dyplomację, współpracę na rzecz rozwoju, instrumenty cywilne i ekonomiczne, zapobieganie kryzysom i strategię pokonfliktowe, utrzymywanie pokoju i jego wymuszanie.

W 2017 r. Parlament Europejski wielokrotnie opowiadał się za stopniowym kształtowaniem wspólnej polityki obronnej, uruchomieniem Europejskiego Funduszu Obronnego oraz wypracowaniem stałej współpracy strukturalnej (PESCO) w ramach UE. Instytucja uznała potrzebę zwiększenia skuteczności misji i operacji WPBiO, misji zarządzania kryzysowego i zapobiegania konfliktom, a także działań na rzecz zwalczania międzynarodowego terroryzmu. Zaapelowała także o poprawę w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz o wzmocnienie strategicznego partnerstwa między UE a NATO.

Zagadnienia te w dużej mierze zostały ujęte w porządku obrad posiedzeń międzyparlamentarnych organizowanych przez Parlament Europejski i parlamenty państw sprawujących prezydencję. Uczestnicy zgodzili się co do konieczności uruchomienia ambitnej agendy działań zewnętrznych.

Dyskusje na te tematy odbywały się w ramach wyspecjalizowanej międzyparlamentarnej konferencji poświęconej wspólnej polityce zagranicznej i bezpieczeństwa oraz wspólnej polityce bezpieczeństwa i obrony (zob. część 4.2) oraz podczas posiedzeń przedmiotowo właściwych komisji PE. Związek między bezpieczeństwem zewnętrznym a wewnętrznym, a także zewnętrzny wymiar migracji zostały również przeanalizowane podczas debat międzyparlamentarnych zorganizowanych przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) Parlamentu Europejskiego, a Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej zajęła się kwestią pozycji UE na arenie światowej. Spostrzeżenia prelegentów wysokiego szczebla z UE i instytucji międzynarodowych, ministerstw, parlamentów narodowych oraz międzynarodowych fundacji i ośrodków badawczych były bezcenne.

W 2017 r. Komisja Europejska przeprowadziła kompleksową ocenę polityki bezpieczeństwa UE, obejmując nią trzy priorytety tematyczne Europejskiej agendy bezpieczeństwa: zwalczanie terroryzmu i zapobieganie radykalizacji, przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej oraz zwalczanie cyberprzestępczości. Na wniosek komisarza ds. unii bezpieczeństwa Juliana Kinga komisja LIBE zorganizowała wymianę poglądów z przedstawicielami parlamentów narodowych i społeczeństwa obywatelskiego, uznając, że ich wkład byłby cennym uzupełnieniem oceny. Dyskusje dotyczyły skuteczności lub nieskuteczności istniejących środków zwalczania terroryzmu, przestępczości zorganizowanej, ich wpływu na prawa podstawowe, a także niezbędnych dostosowań agendy bezpieczeństwa do nowych tendencji. Na LVIII posiedzeniu COSAC komisarz Julian King przedstawił ogólny zarys stanu prac nad unią bezpieczeństwa i wezwał parlamenty narodowe, by na czas dokonywały transpozycji przepisów, podkreślając potrzebę woli politycznej i rzeczywistego zaangażowania w realizację uzgodnionych rozwiązań. Komisarz King obiecał także kontynuować wizyty w parlamentach narodowych oraz wezwał do strategicznego dialogu z nimi w odniesieniu do szerszych działań w zakresie bezpieczeństwa.

W części dokumentu LVII posiedzenia COSAC „Tworzenie skutecznej i trwałej unii bezpieczeństwa” Konferencja jasno wyraziła swoje poparcie dla wymiany informacji i danych wywiadowczych, interoperacyjności systemów informacyjnych, szybkiego wdrożenia środków zwalczania terroryzmu, zajęcia się pierwotnymi przyczynami ekstremizmu, a także zwiększenia bezpieczeństwa na granicach zewnętrznych.

Wnioski z Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE, która odbyła się w Bratysławie w kwietniu 2017 r., odzwierciedlają wynik debaty wysokiego szczebla Konferencji na temat przyszłości UE jako partnera na arenie międzynarodowej (zob. część 3.2). Przewodniczący parlamentów UE wezwali do ściślejszej współpracy z globalnymi partnerami i krajami objętymi europejską polityką sąsiedztwa w celu zwalczania globalnych zagrożeń i wyzwań. Podkreślili też znaczenie więzi transatlantyckiej i ściślejszej współpracy w dziedzinie obronności. Pomimo istniejących wyzwań wewnętrznych przewodniczący uznali potrzebę utrzymania w porządku obrad kwestii rozszerzenia i sąsiedztwa Unii Europejskiej, stanowiących warunek wstępny stabilizacji w regionie oraz wzmocnienia instytucji demokratycznych w tych krajach.

W swoich rezolucjach PE zaapelował również o propagowanie stabilności i dobrobytu w sąsiedztwie UE za pomocą inicjatyw sprzyjających rozwojowi, demokracji, dobremu sprawowaniu rządów i praworządności. Z tego powodu Parlament Europejski poparł pomysł przyspieszenia negocjacji w sprawie rozszerzenia przez wzmocnienie stabilności społecznej, politycznej i gospodarczej oraz demokracji w krajach kandydujących, bez ustępstw co do kopenhaskich kryteriów przystąpienia. Komisja Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego (AFET) omawiała perspektywy integracji z UE oraz proces przystępowania państw Bałkanów Zachodnich podczas międzyparlamentarnej komisji w listopadzie 2017 r., a terminowa wymiana poglądów na ten temat została uznana za jeden

z głównych priorytetów prezydencji bułgarskiej.

By zwiększyć skuteczność polityki współpracy na rzecz rozwoju oraz zapewnić spójność i zgodność polityki rozwoju i polityki w zakresie bezpieczeństwa, PE wezwał do włączenia agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i spójności polityki na rzecz rozwoju do polityki zewnętrznej i wewnętrznej UE. Komisja Rozwoju Parlamentu Europejskiego (DEVE) zorganizowała międzyparlamentarne posiedzenie komisji w sprawie realizacji Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju i celów zrównoważonego rozwoju.

Obecne środowisko bezpieczeństwa wymaga spójnej mobilizacji wszystkich instrumentów działań zewnętrznych UE. Unia powinna mówić jednym głosem, działać wspólnie i koncentrować swoje zasoby na priorytetach strategicznych. Parlamenti narodowe będą bez wątpienia przedstawiać w nadchodzących latach swoje stanowisko w sprawie tych zagadnień.

2.4 Wspólna parlamentarna kontrola Europolu: postępy w sprawie ustaleń praktycznych

Dyskusje na temat skutecznej współpracy policyjnej i sądowej, a także terminowej wymiany informacji między organami krajowymi i za pośrednictwem Europolu i Eurojustu potwierdziły wagę i pilną potrzebę sfinalizowania dyskusji dotyczących praktycznych ustaleń w zakresie kontroli parlamentarnej Europolu. W 2017 r. odnotowano wiele ważnych wydarzeń zmierzających do utworzenia przez Konferencję Przewodniczących Parlamentów UE grupy ds. wspólnej kontroli parlamentarnej (GWKP) Europolu, a posiedzenie inauguracyjne nowego wspólnego organu złożonego z przedstawicieli Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych odbyło się 9–10 października 2017 r. w Brukseli.

Po szeroko zakrojonym procesie konsultacji z parlamentami narodowymi prowadzonym przez trzy prezydencje, przewodniczących parlamentów UE i Parlament Europejski 24 kwietnia 2017 r. ustanowiono grupę ds. wspólnej kontroli parlamentarnej oraz przyznano jej mandat w celu określenia jej dokładnej struktury i regulaminu.

Przed posiedzeniem inauguracyjnym w październiku 2017 r. w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Brukseli współprzewodniczący GWKP (PE i parlament Estonii) przygotowali projekt regulaminu i rozpoczęli zbieranie pisemnych propozycji zmian. Kilka parlamentów narodowych złożyło takie zmiany do projektu, dotyczące takich kwestii jak procedury podejmowania decyzji przez grupę oraz rola trzech prezydencji i Sekretariatu.

Z uwagi na to, że Dania, szanując wyniki referendum, nie uczestniczyła w przyjęciu rozporządzenia w sprawie Europolu, parlament Danii został zaproszony do udziału w posiedzeniu GWKP w charakterze obserwatora. Komisja Spraw Europejskich parlamentu duńskiego zwróciła się jednak do współprzewodniczących przed posiedzeniem inauguracyjnym i ponownie wskazała, że chciałaby przyłączyć się do GWKP jako pełnoprawny członek.

W celu zapewnienia równowagi pomiędzy różnymi przedstawionymi stanowiskami oraz ułatwienia ewentualnego przyjęcia regulaminu wewnętrznego współprzewodniczący zmienili projekt regulaminu zgodnie z większością opinii wyrażonych na posiedzeniu.

Mimo że większość parlamentów była otwarta na zaproponowane rozwiązanie kompromisowe, nie osiągnięto porozumienia w sprawie zmienionej wersji tekstu.

Przyjęcie regulaminu wewnętrznego przełożono na następne posiedzenie².

---

² Posiedzenie odbyło się 18 i 19 marca 2018 r. w Sofii, w Bułgarii, a zakończyło przyjęciem regulaminu wewnętrznego.

2.5 Zewnętrzny wymiar migracji

Migracja nadal była dominującym zagadnieniem polityki UE przez cały 2017 r. UE stopniowo zmierza do przyjęcia kompleksowego i skutecznego podejścia obejmującego zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne działania. Przywołując zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności w sprawach związanych z migracją, Parlament Europejski wielokrotnie wskazywał, że ratowanie życia musi być podstawowym priorytetem. Na poziomie globalnym dyskusje na temat nowych globalnych porozumień w sprawie migracji i uchodźców zapewniły UE okazję do zastanowienia się nad długoterminową strategiczną wizją w dziedzinie migracji.

W 2017 r. dyskusje międzyparlamentarne skupiły się na zewnętrznym wymiarze migracji. Na różnych forach odbywała się ożywiona wymiana poglądów obejmująca parlamentarzystów, ekspertów i członków unijnych i krajowych organów wykonawczych.

Prezydencja maltańska w Radzie UE uczyniła z migracji jeden ze swoich priorytetów, również w wymiarze parlamentarnym. LVII posiedzenie plenarne COSAC poświęcono migracji, z naciskiem na zwalczanie przemytu ludzi i handlu ludźmi, jak również na ustanowienie humanitarnej i skutecznej polityki w zakresie powrotów i readmisji. Dyskusja odbyła się w odpowiednim czasie, gdyż maltańska deklaracja szefów państw i rządów z 3 lutego 2017 r. odnosiła się do wysiłków na rzecz stabilizacji Libii i budowania zdolności do zwalczania przemytu ludzi i handlu ludźmi.

W 27. sprawozdaniu półrocznym COSAC podkreślono, że większość parlamentów narodowych omówiła unijny plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2015–2020 i Strategię UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi na lata 2016–2012.

W swoim przemówieniu George Vella, minister spraw zagranicznych Malty, wyjaśnił, że główne wyzwania związane ze zjawiskiem migracji to pojawienie się nowych szlaków, zwiększenie liczby młodych migrantów bez opieki i przeobrażenia modelu biznesowego handlarzy ludźmi. Opisał współpracę z państwami trzecimi, szczególnie w dziedzinie powrotów i readmisji, jako strategiczne podejście, które ma zapewnić zarządzanie migracją w bardziej skuteczny i humanitarny sposób. Podkreślił również potrzebę wspierania legalnej migracji.

W swoim przemówieniu Maite Pagazaurtundúa Ruiz, członkini komisji LIBE PE, broniła stanowiska Parlamentu Europejskiego w odniesieniu do solidarności i poszanowania praw podstawowych, oraz europejskiej potrzeby wypracowania zharmonizowanej polityki migracyjnej zgodnie z zasadami etyki, praw człowieka i godności ludzkiej. Podkreśliła również potrzebę propagowania legalnych kanałów migracji i powiązanych skutecznych działań mających odstraszać osoby zajmujące się przemytem.

Lucio Romano, wiceprzewodniczący Komisji Spraw Europejskich w Senacie Republiki Włoskiej, przedstawił wyniki wizyty delegacji COSAC w hotspocie w Pozzallo, na Sycylii, zorganizowanej 5–6 maja 2017 r. z inicjatywy parlamentu włoskiego. Celem wizyty, która była bezprecedensowym przykładem działalności COSAC, było zwiększenie wiedzy parlamentarzystów z parlamentów narodowych na temat wyzwania, jakim jest migracja, oraz potrzeby ogólnoeuropejskiego podejścia, przy zastosowaniu wartości takich jak solidarność i poszanowanie praw człowieka. W wizycie wzięło udział 28 parlamentarzystów z 18 państw członkowskich oraz kilku posłów do PE, przewodniczący czterech rad regionalnych w imieniu wszystkich włoskich regionów i jedenastu parlamentarzystów włoskich.

Korzystając z rezultatów wymian poglądów, które odbyły się na Malcie, estońska prezydencja COSAC uwzględniła w porządku obrad LVIII posiedzenia plenarnego COSAC sesję zatytułowaną „Zewnętrzny wymiar migracji – zapobieganie nielegalnej migracji i jej zwalczanie”.

Wyniki dyskusji i ustalenia zawarte w 28. sprawozdaniu półrocznym COSAC odzwierciedlono w dokumencie z LVIII posiedzenia COSAC. W części dokumentu COSAC poświęconej migracji podkreślono znaczenie pomocy rozwojowej dla krajów tranzytu i pochodzenia, potrzebę wzmocnienia przez państwa członkowskie funduszu powierniczego UE dla Afryki, nowego planu inwestycji zewnętrznych i wsparcia dla działań UE w zakresie zwalczania działalności przestępczej przemytników i handlarzy. Ponadto zwrócono w nim szczególną uwagę na konieczność kompromisu w sprawie wspólnego europejskiego systemu azylowego, potrzebę wzmocnienia unijnej polityki powrotów i zapewnienie pełnego i niedyskryminacyjnego wdrożenia unijnych umów o readmisji z państwami trzecimi. Ponadto podkreślono znaczenie rozwiązań prawnych jako alternatyw dla nielegalnych i niebezpiecznych podróży.

Także Międzyparlamentarna Konferencja ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony zajęła się zewnętrznym wymiarem migracji.

Podczas konferencji, która odbyła się na Malcie w pierwszym półroczu 2017 r., omówiono europejskie reakcje na niestabilność i zagrożenia w południowej części basenu Morza Śródziemnego i na Bliskim Wschodzie. W sesji uczestniczyli Koordynator UE ds. Zwalczania Terroryzmu, Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców oraz sekretarz wykonawczy Fundacji Międzynarodowego Instytutu ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Praworządności. Jeden z warsztatów zorganizowanych podczas konferencji został zatytułowany „Polityka migracyjna UE w roku 2017 i w kolejnych latach”.

Podobnie podczas estońskiej edycji Konferencji Międzyparlamentarnej poświęconej WPZiB/WPBiO omówiono kwestie związane z migracją podczas sesji zatytułowanej „Aktualna sytuacja poza granicami UE”. Głównym prelegentem tej sesji był Sven Mikser, minister spraw zagranicznych Republiki Estońskiej. Wyniki tych dyskusji zostały uwzględnione w odpowiednich częściach konkluzji z Malty i podsumowania przygotowanego przez prezydencję estońską przyjętego na zakończenie Konferencji.

W lutym 2017 r., w ramach swych prac nad reformą wspólnego europejskiego systemu azylowego, Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zorganizowała międzyparlamentarne posiedzenie Komisji „Trzecia reforma wspólnego europejskiego systemu azylowego: gotowi na wyzwania”. Spotkanie stanowiło forum, na którym owocną wymianę poglądów przeprowadzili posłowie do Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych oraz eksperci. Kilka sesji i równolegle prowadzone warsztaty skoncentrowały się na sprawiedliwym podziale osób ubiegających się o azyl, koncepcji bezpiecznego kraju pochodzenia i bezpiecznego państwa trzeciego, współpracy administracyjnej w ramach systemu dublińskiego i ochronie dzieci w kontekście migracji.

2.6 Współpraca międzyparlamentarna w zakresie kwestii instytucjonalnych

W 2017 r. parlamenty UE podejmowały stałe wysiłki zmierzające do określenia możliwości udoskonalenia współpracy w kwestiach instytucjonalnych, jako uzupełnienie współpracy nad dossier politycznymi i legislacyjnymi. Współpraca międzyparlamentarna w zakresie rocznego programu prac Komisji Europejskiej i przejrzystości w procesie decyzyjnym były ważnymi punktami porządku obrad.

W oparciu o wyniki wymian informacji dokonanych w latach poprzednich dyskusje te zaowocowały konkretnymi inicjatywami współpracy.

2.6.1 Współpraca międzyparlamentarna w zakresie rocznego programu prac Komisji Europejskiej

Zgodnie z sugestią zawartą w dokumencie z LV posiedzenia COSAC, z kwietnia 2017 r., maltańska prezydencja COSAC przedłożyła Komisji wspólny wykaz priorytetów, który został sporządzony w oparciu o wkłady parlamentów narodowych.

Jedną z sesji posiedzenia przewodniczących COSAC, które odbyło się w ramach prezydencji maltańskiej, była poświęcona współpracy międzyparlamentarnej w zakresie rocznego programu prac Komisji Europejskiej na 2017 r., a przeprowadzona na niej dyskusja zapewniła informacje z perspektywy zarówno Parlamentu Europejskiego, jak i parlamentów narodowych.

W swoim przemówieniu Bastiaan Van Apeldoorn, przewodniczący Komisji Spraw Europejskich Senatu Niderlandów, przedstawił procedurę wyboru priorytetów ustanowioną w niderlandzkim Senacie i potencjał w zakresie współpracy międzyparlamentarnej dotyczącej programu prac Komisji. Jego zdaniem wybór priorytetowych wniosków do rozważenia zaowocował między innymi zwiększonym naciskiem na prace komisji i na wnioski na wczesnym etapie procesu legislacyjnego, automatycznym włączeniem tych priorytetowych wniosków do porządków prac komisji, co oszczędza czas, który ma kluczowe znaczenie w przypadku kontroli zgodności z zasadą pomocniczości, a także dał zainteresowanym stronom możliwość wniesienia wkładu na wczesnym etapie. Parlamenti narodowe zostały zaproszone do wspólnego działania poprzez koordynację prac nad programem prac Komisji, a tym samym do przyczynienia się do wzmocnienia legitymacji demokratycznej UE.

Danuta Hübner, przewodnicząca Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego i współprzewodnicząca delegacji PE do COSAC, omówiła stanowisko PE i uznała znaczenie międzyinstytucjonalnych ram współpracy w zakresie wspólnej realizacji priorytetów UE i niezbędnego zaangażowania parlamentów narodowych. Wskazała, że roczny program prac Komisji Europejskiej należy rozpatrywać w ramach programu wieloletniego i monitorować jego realizację jako cykl, od przygotowania do fazy realizacji. Dobra współpraca międzyinstytucjonalna, która zaczęła się rozwijać wraz z wprowadzeniem porozumienia międzyinstytucjonalnego z 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa i wspólnej deklaracji w sprawie priorytetów legislacyjnych UE, mogłaby stać się podstawą przyszłych dyskusji na temat priorytetów UE. Przewodnicząca Hübner zaapelowała do parlamentów narodowych, by podjęły decyzję, jak wywierać wpływ na program prac Komisji w oparciu o zdobyte doświadczenia, wspominając o wyjątkowej pozycji parlamentów, która umożliwia wpływanie zarówno na rządy, jak i na Komisję Europejską. Jej wystąpienie stanowiło okazję do potwierdzenia, że Parlament Europejski może przedstawiać na szczeblu europejskim przesłania parlamentów narodowych.

2.6.2 Współpraca międzyparlamentarna w zakresie przejrzystości procesu decyzyjnego UE

Praktyczna współpraca parlamentów narodowych z Parlamentem Europejskim i między sobą znajduje się w porządku obrad LVIII posiedzenia plenarnego COSAC. W trakcie sesji „Zbliżanie Unii Europejskiej do jej obywateli” szeroko omówiono kwestię dostępu do informacji jako warunek wstępny umożliwienia obywatelom korzystania z ich prawa do udziału w procesie demokratycznym. Pieter Omtzigt, poseł do parlamentu niderlandzkiego, wygłosił dobrze przyjęte przemówienie na temat konieczności poprawy przejrzystości procesu podejmowania

decyzji politycznych w UE. Byłoby to korzystne nie tylko dla obywateli, lecz również ich przedstawicieli, którzy mogliby lepiej wykonywać swoje zadania kontrolne.

Przekonywał, że nie przyznając posłom do parlamentów narodowych wystarczającego dostępu do dokumentów i zapisów dotyczących głosowań, Rada UE naruszała unijne przepisy w zakresie przejrzystości. Negocjacje w sprawie budżetu UE, brexitu lub decyzji Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej i Europejskiego Mechanizmu Stabilności wykazały, że „proces podejmowania decyzji przez państwa członkowskie był nieprzejrzysty, co utrudniało przeprowadzanie kontroli”. Członkowie delegacji parlamentu Niderlandów przekazali uczestnikom COSAC dokument przedstawiający stanowisko w sprawie przejrzystości UE, określający środki, które mogą spowodować, że unijny proces legislacyjny będzie bardziej przystępny. W odpowiedzi na niderlandzką inicjatywę 26 parlamentów i izb podpisało wspólny dokument w sprawie przejrzystości podejmowania decyzji politycznych w UE zawierający zalecenia dla instytucji unijnych.

Inicjatywa wychodzi naprzeciw wątpliwościom, które doprowadziły do wszczęcia w marcu 2017 r. przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dochodzenia, podczas którego zadano Radzie konkretne pytania, rozpoczęto konsultacje społeczne, poddano analizie dossier Rady i wydano zalecenia dotyczące sposobu zwiększenia przejrzystości w procesie legislacyjnym Rady.

W konkluzjach prezydencji przyjętych przez Konferencję Przewodniczących Parlamentów UE w Bratysławie w 2017 r. przewodniczący potwierdzili swoje zobowiązanie do otwartości w działaniach parlamentarnych, zapewnienia przejrzystości procesu ustawodawczego oraz uznania wagi informowania obywateli o pracach parlamentarnych.

2.6.3 Stosowanie postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych

Współpraca międzyparlamentarna wzmocniła zdolność monitorowania rządów narodowych przez parlamenty narodowe i dała dowód, że jest ważnym instrumentem jakościowego i dogłębnego zaangażowania parlamentów narodowych w proces decyzyjny UE. Pozytywne zaangażowanie parlamentów narodowych w sprawy UE jest bardzo dobrze widziane przez Parlament Europejski. Podstawowym zadaniem tych parlamentów jest rozliczanie rządów krajowych i kontrola polityki kraju w Radzie UE. Mogą one również stworzyć platformę dla prawdziwej debaty, publicznej i przejrzystej, dotyczącej polityki europejskiej ich państw oraz platformę komunikacji z obywatelami.

Prawie dziesięć lat po podpisaniu Traktatu z Lizbony Komisja Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego uznała, że nadszedł czas, by sporządzić z własnej inicjatywy sprawozdanie z wykonania dotyczące „Wdrażania postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych” (sprawozdawca Paulo Rangel).

Celem sprawozdania jest ocena wykorzystania bieżących mechanizmów uczestnictwa parlamentów narodowych w europejskim procesie politycznym. W sprawozdaniu zbadano możliwe ulepszenia tych mechanizmów, tak aby zbliżyć parlamenty narodowe do projektu europejskiego. Sprawozdanie zawiera także ocenę uporządkowanej debaty politycznej odbywającej się między Komisją Europejską a parlamentami narodowymi.

Po serii warsztatów, analiz, opinii parlamentów narodowych, delegacji i międzyparlamentarnym posiedzeniu komisji z udziałem parlamentów narodowych, które odbyło się w kwietniu, oraz głosowaniu w Komisji AFCO rezolucja została przyjęta przez PE na posiedzeniu plenarnym w kwietniu 2018.

3. Instytucjonalne organy parlamentarne

3.1 Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej (COSAC)

COSAC (Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej) została utworzona w listopadzie 1989 r. w Paryżu. Wyjątkowość tego gremium polega na tym, iż jest to jedyne forum współpracy międzyparlamentarnej, o którym wspomniano w Traktacie (protokół nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej). Parlament narodowy państwa członkowskiego sprawującego rotacyjną prezydencję Rady odgrywa przewodnią rolę w określaniu kierunku działań i prac COSAC. Wspiera go grupa trzech prezydencji, której Parlament Europejski jest stałym członkiem. Prezydencja może ponadto liczyć na wsparcie organizacyjne ze strony niewielkiego sekretariatu mieszczącego się w Parlamencie Europejskim i prowadzonego przez urzędnika oddelegowanego przez parlament narodowy („stałego członka”). Zob. www.cosac.eu

Rok 2017 był wyjątkowy dla COSAC, jeżeli chodzi o jej prezydencje. W pierwszej połowie roku maltańska prezydencja COSAC musiała zmierzyć się z decyzją rządu, który wezwał do przyspieszonych wyborów i w ten sposób rozwiązał parlament. Ponadto decyzja brytyjskiego rządu o skorzystaniu z art. 50 TUE w związku z wynikiem referendum przeprowadzonego w czerwcu 2016 r. dotyczy bezpośrednio prac COSAC. Zjednoczone Królestwo postanowiło odstąpić od sprawowania prezydencji w Radzie w drugiej połowie 2017 r., a Estonia musiała zacząć swoją prezydencję wcześniej.

Mimo praktycznych implikacji w zakresie organizacji prac organu parlamentarnego na bieżąco organizowano wszystkie posiedzenia, a debaty charakteryzowały się wysokim poziomem intensywności i zaangażowania.

Tematy wybrane przez prezydencje obejmowały zakres od niebieskiej gospodarki do jednolitego rynku treści cyfrowych i unii bezpieczeństwa. Trzy obszary budzące największe zaniepokojenie to: brexit, przyszłość UE i obejmujący wiele aspektów problem migracji i polityki azylowej.

Parlamenty narodowe jasno wyraziły, że chcą sobie być odpowiednio informowane na temat stanu negocjacji w sprawie brexitu. W związku z tym delegacja PE także przyczyniała się do ciągłego przepływu informacji. Jej współprzewodniczące, Mairead McGuinness, pierwsza wiceprzewodnicząca Parlamentu Europejskiego, i Danuta Hübner, przewodnicząca Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego, szczegółowo wyjaśniały stanowisko PE w sprawie decyzji Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z UE oraz podstawowe kryteria dotyczące prowadzenia negocjacji. Uznano za godne ubolewania wyniki referendum z czerwca 2016 r. i koszty, jakie w jego wyniku poniosą obie strony. W swoich wystąpieniach w tej sprawie współprzewodniczące podkreśliły zasadnicze cele i poziomy odniesienia: obronę podstawowych unijnych wartości i swobód, ochronę praw obywateli UE mieszkających w Zjednoczonym Królestwie, jak również obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy mieszkają w Unii, i wreszcie konieczność uniknięcia zakłócenia procesu pokojowego w Irlandii Północnej. Parlamenty narodowe przeprowadziły również wymiany poglądów z głównym negocjatorem UE ds. brexitu Michelelem Barnierem, który uczestniczył we wszystkich posiedzeniach plenarnych COSAC po brytyjskim referendum w czerwcu 2016 r.

Znaczną część debat poświęcono także przyszłości UE. Rozpoczęto działania, by w ramach wspólnej odpowiedzialności zająć się potrzebą zbliżania obywateli UE do instytucji unijnych i ich działań. Jest to w dużej mierze wynik nieustającego zaangażowania Mairead McGuinness, pierwszej wiceprzewodniczącej Parlamentu Europejskiego, we współpracę z parlamentami

narodowymi. Atmosfera odnowionego zaufania umożliwiła znaczne pogłębienie dyskusji. W tym kontekście najistotniejsza debata odbyła się podczas LVIII posiedzenia plenarnego w Tallinie, gdzie prezydent Estonii Kersti Kaljulaid, Michel Barnier i Danuta Hübner podkreślili widoczne sukcesy europejskiego projektu, jego niedociągnięcia, powody, dla których pewnymi kwestiami zajęto się mimo niewystarczającego przygotowania, wskazując na wartość dodaną wspólnego działania, jeżeli celem jest rozwiązywanie kwestii o znaczeniu globalnym.

Prawdopodobnie kwestią, w przypadku której pozytywna atmosfera nie przełożyła się na bardziej znaczący krok naprzód w zakresie możliwych rozwiązań, jest kwestia migracji. Bez wątplenia ton debaty, surowy w ciągu ostatnich dwóch lat, poprawił się, jednak bez zbyt wielu oznak zbieżności opinii dotyczących wspólnego długoterminowego rozwiązania. Realistyczne, czasami – w opinii Parlamentu Europejskiego – minimalistyczne podejście, może uzasadniać opcje wybrane przez prezydencje: zewnętrzny wymiar migracji i kwestię bezpieczeństwa.

W związku z powyższym poprawa atmosfery umożliwiła bogatsze i bardziej konkretne rozmowy. I tak zwiększyła się rola COSAC jako wspólnego forum wszystkich parlamentów UE.

Podczas LVII posiedzenia COSAC w Valletcie nie przyjęto dokumentu politycznego ze względu na brak mandatu politycznego delegacji prezydencji.

Niektóre kwestie będące przedmiotem debaty COSAC w Valletcie zostały włączone przez prezydencję estońską do dokumentu z LVIII posiedzenia COSAC przyjętego przez aklamację w wyniku bardzo szerokiego porozumienia delegacji.

3.2 Coroczne nieformalne posiedzenia Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE (KPPUE)

Coroczne posiedzenie Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE (KPPUE) organizowane jest w oparciu o wytyczne sztokholmskie przyjęte w 2010 r. Wytyczne te przewidują doroczne posiedzenie, organizowane przez państwo członkowskie sprawujące prezydencję w drugiej połowie danego roku, a odbywające się na wiosnę następnego roku, w czasie kolejnej prezydencji. Konferencja przyjmuje niewiążące konkluzje prezydencji. Jej zadaniem jest również nadzorowanie koordynacji unijnych działań międzyparlamentarnych. Istnieje możliwość zwołania nadzwyczajnych posiedzeń KPPUE, lecz w 2017 r. ten format zastąpiono nieformalnym szczytem przewodniczących. Zob. www.ipex.eu

Doroczna Konferencja Przewodniczących Parlamentów UE odbyła się 23–24 kwietnia 2017 r. w Bratysławie. Przewodniczył jej Andrej Danko, przewodniczący Rady Narodowej Republiki Słowackiej.

Posiedzenie Konferencji podzielono na dwie sesje: poświęconą przyszłości UE jako globalnego gracza i roli parlamentów narodowych oraz poświęconą wymianie najlepszych praktyk w zakresie przybliżania obywatelom prac parlamentarnych. Niemniej jednak najbardziej konkretnym zagadnieniem tego posiedzenia Konferencji było porozumienie w sprawie warunków utworzenia grupy ds. wspólnej kontroli parlamentarnej Europolu, które nie było osobnym punktem porządku obrad Konferencji. Decyzja w sprawie wspólnej kontroli Europolu została załączona do konkluzji, przyjęta w drodze konsensusu i bez konieczności przeprowadzania debaty na posiedzeniu plenarnym Konferencji.

Jeżeli chodzi o przyszłość UE, w kontekście zmieniającego się międzynarodowego krajobrazu geopolitycznego, przewodniczący podkreślili potrzebę silniejszej pozycji Unii na arenie

światowej, co wymaga dobrze wyważonych stosunków opartych na międzynarodowych zasadach i normach, jak również wspólnych wysiłków i ściślejszej współpracy z globalnymi partnerami i krajami objętymi europejską polityką sąsiedztwa w celu zwalczania globalnych zagrożeń i podejmowania wyzwań. Przewodniczący uznali, że można ten cel osiągnąć tylko wtedy, gdy UE działa wspólnie. W związku z tym przewodniczący zapoznali się z działaniami podejmowanymi przez niektóre państwa członkowskie, w celu zaangażowania się w bliższą współpracę w dziedzinie obronności: temat ten znajdzie się w porządku obrad Konferencji w 2018 r.

Jeżeli chodzi o lepsze dostosowanie kalendarza prac parlamentarnych do potrzeb obywateli, przewodniczący uznali, że zaangażowanie obywateli i uczestnictwo w życiu politycznym jest fundamentem demokracji oraz że parlamenty narodowe i Parlament Europejski mają do odegrania kluczową rolę w zmniejszaniu przepaści dzielącej obywateli i kształtowanie polityki. Przewodniczący stwierdzili, że należy podejmować więcej działań na wszystkich szczeblach instytucjonalnych, zarówno krajowych, jak i europejskich, w celu zbliżenia Europy do jej obywateli w sposób zrozumiały i angażujący, podkreślając wspólną historię i wspólne wartości. Przewodniczący byli zdania, że wzmocnienie wymiaru społecznego polityki na szczeblu krajowym i europejskim może w znaczący sposób przyczynić się do osiągnięcia tego celu.

Nadzwyczajne posiedzenie Konferencji z okazji 60. rocznicy podpisania traktatów rzymskich

W kontekście brexitu oraz różnych kryzysów, którym Unia musiała stawić czoło w 2016 r., przewodniczący parlamentów UE spotkali się na nadzwyczajnym posiedzeniu Konferencji, by upamiętnić podpisanie traktatów rzymskich 60 lat temu, i jako akt jedności. Nadzwyczajne posiedzenie odbyło się w Rzymie, w siedzibie włoskiego parlamentu, pod egidą przewodniczącej Izby Deputowanych Włoch Laury Boldrini i przewodniczącego włoskiego Senatu, Pietra Grassa.

Parlament Europejski był reprezentowany przez nowo wybranego przewodniczącego Antonia Tajanego, który był również jednym z głównych prelegentów. Przewodniczący podkreślił, że należy położyć nacisk na reformy Unii Europejskiej z myślą o jej udoskonaleniu i nadaniu jej bardziej demokratycznego charakteru i zdolności do spełnienia oczekiwań naszych obywateli.

Inni prelegenci występujący z tej doniosłej okazji to Romano Prodi, były przewodniczący Komisji Europejskiej, Donald Tusk, przewodniczący Rady Europejskiej, Frans Timmermans, pierwszy wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, Giorgio Napolitano, były prezydent Republiki Włoskiej, Mario Monti, były komisarz Komisji Europejskiej i były przewodniczący Rady Ministrów oraz Paolo Gentiloni, przewodniczący włoskiej Rady Ministrów.

4. Dialog międzyparlamentarny

4.1 Europejski Tydzień Parlamentarny i Międzyparlamentarna Konferencja ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej (IPC SECG)

W art. 13 tzw. paktu fiskalnego przewidziano ustanowienie konferencji międzyparlamentarnej w celu omówienia polityki budżetowej oraz innych kwestii objętych umową. W 2015 r. Konferencja Przewodniczących Parlamentów UE przyjęła regulamin Międzyparlamentarnej Konferencji ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej (IPC SECG). W konferencji biorą udział przedstawiciele wszystkich parlamentów narodowych

oraz Parlamentu Europejskiego. Parlamenty narodowe mogą dowolnie wyznaczać liczebność i skład swoich delegacji. Zob. www.ipex.eu

Europejski Tydzień Parlamentarny i Międzyparlamentarna Konferencja ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej uzyskały stałe miejsca w kalendarzu współpracy międzyparlamentarnej i okazały się prawdziwym forum umożliwiającym międzyparlamentarną debatę o tych obszarach polityki o coraz większym znaczeniu.

W 2017 r. Europejski Tydzień Parlamentarny odbył się od 30 stycznia do 1 lutego 2017 r. w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Brukseli. Podobnie jak w poprzednich latach w ramach Europejskiego Tygodnia Parlamentarnego w 2017 r. miały miejsce dwa wydarzenia :

- Konferencja poświęcona europejskiemu semestrowi. Stworzyła ona okazję do wymiany informacji na temat najlepszych praktyk stosowanych podczas wdrażania cykli semestru i do zacieśnienia współpracy w celu nadzorowania działań organów wykonawczych na szczeblu krajowym i europejskim w ramach cyklu europejskiego semestru.
- Międzyparlamentarna Konferencja ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej. Jej współorganizatorami i współprzewodniczącymi były Izba Reprezentantów Malty i Parlament Europejski. Konferencja stanowi forum owocnych dyskusji i wymiany najlepszych praktyk w zakresie wdrażania postanowień Traktatu dotyczących współpracy między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim. Ponadto celem tej Konferencji jest zapewnienie demokratycznej odpowiedzialności w obszarze zarządzania gospodarczego i polityki budżetowej w UE, w szczególności w kontekście unii gospodarczej i walutowej, z uwzględnieniem wymiaru społecznego i bez uszczerbku dla kompetencji parlamentów Unii.

Europejski Tydzień Parlamentarny zgromadził ponad stu posłów do parlamentów narodowych z całej Unii Europejskiej oraz posłów do Parlamentu Europejskiego, którzy omówili kwestie gospodarcze, budżetowe i społeczne.

W ramach estońskiej prezydencji w Radzie UE estoński Parlament zorganizował 29–31 października 2017 r. w Tallinie Międzyparlamentarną Konferencję ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej. Podczas posiedzenia Konferencji skoncentrowano się na wymianie poglądów na temat następujących czterech zagadnień: przyszłość UGW, środki służące pobudzeniu gospodarki i pomoc finansowa, wyzwania budżetowe Unii Europejskiej i skuteczność poboru podatków. Eiki Nestor, przewodniczący parlamentu Estonii, oraz Remo Holsmer, wiceprzewodniczący Komisji ds. Finansów tego parlamentu, przyjęli na trzydniowej konferencji 172 posłów reprezentujących 26 państw członkowskich, Parlament Europejski, Komisję Europejską, Norwegię i Czarnogórę.

4.2 Współpraca międzyparlamentarna dotycząca polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB / WPBiO)

Ustanowiona decyzją Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE w 2012 r. Międzyparlamentarna Konferencja ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPZiB / WPBiO) jest międzyparlamentarnym forum debaty na temat unijnej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony. Organizowana dwa razy w roku przez parlament państwa członkowskiego UE sprawującego rotacyjną prezydencję w Radzie, w ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim, konferencja ta

gromadzi regularnie parlamentarzystów z całej UE. Ponadto Komisja Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego często zaprasza parlamenty krajowe do uczestniczenia w swoich posiedzeniach w Brukseli, uzupełniając tym samym dialog międzyparlamentarny w tym ważnym obszarze polityki. Zob. www.ipex.eu

W 2017 r. 10. i 11. posiedzenie Międzyparlamentarnej Konferencji ds. WPZiB / WPBiO odbyły się na Malcie (26–28 kwietnia) i w Tallinie (2–4 września). Delegacje Parlamentu Europejskiego na oba posiedzenia składały się z członków Komisji Spraw Zagranicznych oraz Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony, a przewodniczył im David McAllister, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych.

Podczas Międzyparlamentarnej Konferencji ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony zorganizowanej w ramach maltańskiej prezydencji w Radzie UE dyskusje skupiły się na wschodnim wymiarze europejskiej polityki sąsiedztwa oraz na europejskiej reakcji na niestabilność i zagrożenia w południowej części basenu Morza Śródziemnego i na Bliskim Wschodzie. Oddzielne warsztaty poświęcono polityce migracyjnej UE w roku 2017 i w kolejnych latach, zwalczaniu propagandy i wojny informacyjnej, europejskiemu planowi działania w sektorze obrony oraz stosunkom UE–NATO. Konferencja przyjęła przekrojowe konkluzje, wraz z konkretnymi zaleceniami co do wszystkich powyższych zagadnień.

W drugiej połowie 2017 r. z inicjatywy parlamentu Estonii Konferencja postanowiła omówić następujące kwestie i wymienić informacje na ich temat: Europa w kontekście globalnym, ożywienie jedności Zachodu i stosunków transatlantyckich, priorytety UE w obszarze WPZiB / WPBiO, sytuacja poza granicami UE, sposoby wzmocnienia europejskiego sektora obronności i praktyczne aspekty hybrydowego świata, w tym świat cyfrowy i strategiczna komunikacja. Podczas konferencji konkretne seminaria poświęcono granicom Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Bałkanów Zachodnich oraz Partnerstwa Wschodniego i Rosji.

We wspólnym oświadczeniu współprzewodniczący potwierdzili, że odbywająca się co dwa lata konferencja pozwoliła posłom do parlamentów narodowych i do PE skoordynować ich stanowiska w sprawie kluczowych kwestii bezpieczeństwa i obrony z myślą o zwiększeniu skuteczności polityki na szczeblu krajowym i unijnym, by stawiać czoła tym globalnym wyzwaniom.

4.3 Międzyparlamentarne posiedzenia komisji i inne posiedzenia tego typu

Oprócz dwóch regularnych konferencji międzyparlamentarnych komisje Parlamentu Europejskiego każdego roku organizują blisko 20 międzyparlamentarnych posiedzeń komisji, zapraszając swoje odpowiedniczki z parlamentów narodowych do udziału w ukierunkowanych debatach. Inne rodzaje posiedzeń międzyparlamentarnych organizowane są w sposób bardziej doraźny, często przez parlament państwa sprawującego prezydencję.

Stosunki między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi pogłębiły się znacząco w ostatnich latach. Dyskusje podczas międzyparlamentarnych posiedzeń komisji stanowią platformę, dzięki której parlamentarzyści mogą prowadzić bardziej szczegółowe i konkretniejsze wymiany poglądów na temat kluczowych kwestii legislacyjnych i politycznych zagadnień będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Posiedzenia takie są obecnie dynamicznym elementem współpracy międzyparlamentarnej i znajdują się w rocznym programie prac komisji Parlamentu Europejskiego. Stały wysoki poziom uczestnictwa parlamentów narodowych i ich

zaangażowania stały się przyczynkiem do obecnej refleksji na szczeblu PE na temat najlepszego sposobu zapewnienia, by posiedzenia były obopólnie korzystne i adekwatne do zakładanych celów.

W 2017 r. zorganizowano piętnaście międzyparlamentarnych posiedzeń komisji, większość w tradycyjnym formacie, lecz także w formie wymiany poglądów. Posiedzenia były organizowane w Brukseli z inicjatywy co najmniej jednej komisji Parlamentu Europejskiego przy wsparciu Dyrekcji ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi. Szczególnie duża liczba posiedzeń i ostateczny wybór tematów były wynikiem skomplikowanych działań dotyczących zrównoważenia priorytetów ustawodawczych i politycznych parlamentów UE i tych podyktowanych zmianami na arenie międzynarodowej. W 2017 r. 450 posłów z parlamentów narodowych spotkało się z 400 posłami do Parlamentu Europejskiego w ramach posiedzeń zorganizowanych przez dziewięć różnych komisji parlamentarnych. Trzy komisje zorganizowały więcej niż jedno wydarzenie z udziałem parlamentów narodowych: Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) zorganizowała trzy posiedzenia, natomiast Komisja Spraw Konstytucyjnych (AFCO) i Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia (FEMM) zorganizowały obie po dwa posiedzenia.

Parlament Europejski dopilnował, by pewne posiedzenia regularnie pojawiały się w kalendarzu działalności międzyparlamentarnej. Są to: Europejski Tydzień Parlamentarny (zob. część 4.1), coroczna wymiana poglądów na temat cyklu europejskiego semestru, organizowane dwa razy w roku posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych w ramach Międzyparlamentarnej Konferencji ds. WPZiB / WPBiO (zob. część 4.2) i posiedzenie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia Parlamentu Europejskiego z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet (8 marca).

W 2017 r. w uzupełnieniu do marcowego międzyparlamentarnego posiedzenia komisji w sprawie wzmocnienia pozycji gospodarczej kobiet komisja FEMM uczciła Międzynarodowy Dzień przeciw Przemocy wobec Kobiet, organizując międzyparlamentarne posiedzenie komisji pt. „Konwencja stambulska: zwalczanie przemocy wobec kobiet na szczeblu krajowym i unijnym”.

W 2017 r. komisje Parlamentu Europejskiego aktywnie i w znacznym stopniu przyczyniały się do trwającej debaty na temat przyszłości Europy, przedstawiając konkretne propozycje w zakresie reformy jej polityki i instytucji. Jeżeli była taka możliwość, komisje zachęcały parlamenty narodowe, by omawiały takie kwestie podczas międzyparlamentarnych posiedzeń komisji.

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zorganizowała międzyparlamentarne posiedzenie komisji w sprawie trzeciej reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego oraz kolejne poświęcone ustanowieniu unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych. LIBE przeprowadziła również wymianę poglądów z parlamentami narodowymi i społeczeństwem obywatelskim na temat „Kompleksowej oceny unijnej polityki bezpieczeństwa”.

Komisja Spraw Konstytucyjnych zaprosiła parlamenty narodowe na międzyparlamentarne posiedzenie pt. „Przyszłość Europy: perspektywy dotyczące wniosków Parlamentu Europejskiego i białej księgi Komisji”. W ramach czynności przygotowawczych do sprawozdania „Realizacja postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych” komisja AFCO zorganizowała międzyparlamentarne posiedzenie, podczas którego parlamentarzyści i eksperci przedstawili sprawozdawcy i komisji informacje na ten temat.

Komisja Rozwoju Regionalnego skoncentrowała działania na przyszłości polityki spójności po roku 2020. Komisja Spraw Zagranicznych PE (AFET) omawiała perspektywy integracji z UE oraz proces przystępowania państw Bałkanów Zachodnich. Ta wymiana poglądów odbyła się we właściwym czasie, gdyż temat został uznany za jeden z głównych priorytetów prezydencji bułgarskiej. Parlamenti narodowe przyłączyły się do debaty na temat roli UE na arenie światowej. Miało to miejsce podczas międzyparlamentarnej komisji w sprawie „Realizacji europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju i celów zrównoważonego rozwoju”, zorganizowanej przez Komisję Rozwoju.

Ważnym wydarzeniem 2017 r. było zorganizowane wspólnie przez komisję LIBE i estońską prezydencję posiedzenie inauguracyjne wspólnej grupy kontroli parlamentarnej Europołu. Powołanie grupy było wynikiem żmudnego procesu konsultacji i wymiany (zob. część 2.3).

Aktualną tendencją we współpracy międzyparlamentarnej było skierowanie do parlamentów narodowych zaproszenia do udziału w konferencji wysokiego szczebla, która odbyła się z inicjatywy i pod auspicjami przewodniczącego Parlamentu Europejskiego. Pierwsza konferencja wysokiego szczebla poświęcona zarządzaniu migracją odbyła się 21 czerwca 2017 r. Po niej zorganizowano podobne posiedzenia dotyczące: turystyki (27 września 2017 r.), finansowania czystej energii (7 listopada 2017 r.) i odnowionego partnerstwa z państwami Afryki (22 listopada 2017 r.). W konferencjach wysokiego szczebla wzięli udział posłowie do parlamentów krajowych, Parlamentu Europejskiego i różne zainteresowane podmioty. Ten nowy format zapewnił szeroki zakres punktów widzenia na te tematy, co przyczyniło się do bardziej świadomej debaty parlamentarnej.

Listę wszystkich posiedzeń międzyparlamentarnych zorganizowanych przez komisje Parlamentu Europejskiego w 2017 r. oraz bardziej szczegółowe statystyki można znaleźć w załączniku II.

4.4 Wizyty dwustronne przedstawicieli parlamentów narodowych UE w Parlamencie Europejskim

Stale rozwijającym się narzędziem i formą dialogu międzyparlamentarnego są wizyty dwustronne, odbywane przez przedstawicieli poszczególnych parlamentów narodowych w Parlamencie Europejskim, często łączone z wizytami w innych instytucjach UE. Taki format zapewnia wysoce skoncentrowane, dostosowane do potrzeb, elastyczne i wydajne pod względem czasu i kosztów ramy dyskusji nad problemami niepokojącymi dany parlament narodowy.

Celem wizyt dwustronnych jest wspieranie i wzmacnianie stosunków między parlamentami, zarówno na szczeblu politycznym, jak i administracyjnym. Ich liczba rośnie i wydaje się, że ta nowa tendencja będzie się utrzymywać.

W 2017 r. zorganizowano rekordową liczbę wizyt: w sumie 85. Największa liczba wniosków o wizyty wpłynęła z obu izb parlamentu Zjednoczonego Królestwa, francuskiego Zgromadzenia Narodowego oraz parlamentu norweskiego. Wizyty przedstawicieli parlamentu Zjednoczonego Królestwa w sposób naturalny koncentrowały się wokół wyjścia tego kraju z UE. Wizyty Francuzów organizowano głównie w celu wspierania głównego procesu francuskiej reformy parlamentarnej. Aktywność Norwegów także można częściowo wytłumaczyć brexitem, ponieważ jeszcze w 2017 r. „model norweski” uznano za jedną z realnych opcji przyszłych stosunków UE ze Zjednoczonym Królestwem. Jak wspomniano w części dotyczącej przyszłości

UE, wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii i zbliżenie obywateli do UE były ważnymi punktami tych wizyt.

Wizyty tematyczne parlamentarzystów i ekspertów są organizowane dla parlamentów państw sprawujących prezydencję UE po raz pierwszy w ramach programu wsparcia parlamentu prezydencji (zob. część 6.3). PE okazjonalnie, na żądanie, organizuje wizyty pracowników izb parlamentarnych będących w trakcie dostosowania i modernizacji swojej organizacji i wyrażających zainteresowanie funkcjonowaniem PE.

W załączniku III zawarta jest szczegółowa lista wszystkich wizyt przedstawicieli parlamentów narodowych w Parlamencie Europejskim, w tym wideokonferencji, zorganizowanych w 2017 r. przy wsparciu Dyrekcji ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi.

5. „Mechanizm wczesnego ostrzegania” i „nieformalny dialog polityczny” – Protokół nr 1 i 2 do Traktatu z Lizbony

Protokół nr 2 załączony do TFUE ustanawia mechanizm przeglądu, tzw. mechanizm wczesnego ostrzegania, z udziałem parlamentów narodowych. W ramach tego mechanizmu parlamenty narodowe mogą dokonywać przeglądu projektów aktów ustawodawczych UE, a jeżeli uznają, że dany projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, w ciągu ośmiu tygodni od dnia jego przekazania mogą wydać „uzasadnioną opinię” i przesłać ją instytucji wydającej dokument. Protokół określa procedurę przeglądu (tzw. procedura żółtej kartki), a nawet obowiązkowego przeglądu (tzw. procedura pomarańczowej kartki), gdy liczba otrzymanych uzasadnionych opinii przekracza ustalony próg. Ta oficjalna rola parlamentów narodowych propaguje wyższy poziom współpracy z Parlamentem Europejskim i prowadzi do przeglądu i zmiany regulaminu i struktur administracyjnych tego ostatniego mających na celu dalszą poprawę stosunków międzyparlamentarnych.
Zob. www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/connect/welcome.html

5.1 Mechanizm wczesnego ostrzegania

W mechanizmie wczesnego ostrzegania opinie parlamentów narodowych są zaliczane do jednej z następujących kategorii³:

1. „uzasadniona opinia”, jeżeli zostanie przedstawiona Parlamentowi w terminie ośmiu tygodni, o którym mowa w art. 6 Protokołu nr 2 do Traktatu z Lizbony⁴, i wyraża pogląd, że dany projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości;
2. „uwagi”, jeżeli nie zostaną spełnione powyższe kryteria.
Komisja Prawna (JURI) jest odpowiedzialna w Parlamencie Europejskim za monitorowanie przestrzegania zasady pomocniczości⁵.

³ Zob. dokument Konferencji Przewodniczących Komisji z 15 grudnia 2010 r.: „Wspólne podejście do rozpatrywania – na szczeblu komisji – uzasadnionych opinii parlamentów narodowych oraz wszystkich innych uwag przedkładanych przez parlamenty narodowe”.

⁴ Art. 6 Protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności: „Każdy parlament narodowy lub każda izba parlamentu narodowego może, w terminie ośmiu tygodni od daty przekazania projektu aktu prawodawczego w językach urzędowych Unii, przesłać przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji uzasadnioną opinię zawierającą powody, dla których uznaje, że dany projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości. Do parlamentu narodowego lub izby parlamentu narodowego należy konsultowanie się, w stosownym przypadku, z parlamentami regionalnymi mającymi kompetencje prawodawcze”.

⁵ Regulamin Parlamentu Europejskiego, załącznik V punkt XVI akapit 1: „Komisja [Prawna] ma uprawnienia w zakresie: wykładni i stosowania prawa unijnego i zgodności aktów unijnych z prawem pierwotnym, a w szczególności wyboru podstawy prawnej oraz przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności”.

W 2017 r. Parlament Europejski oficjalnie otrzymał 421 opinii parlamentów narodowych w ramach Protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności. 49 z nich stanowiło uzasadnione opinie, zaś pozostałe 372 miały charakter uwag (opinie nie podnoszące kwestii dotyczących zgodności z zasadą pomocniczości).

Od czasu wejścia w życie Traktatu z Lizbony (1 grudnia 2009 r.) parlamenty narodowe przesyłały 2799 opinii. Spośród nich jedynie 429 (15%) stanowiły uzasadnione opinie, w których stwierdzano naruszenie zasady pomocniczości, natomiast zdecydowana większość pism (około 85%) stanowiła uwagi dotyczące merytorycznych aspektów wniosków.

Pokazuje to, że parlamenty narodowe nie korzystały z tego mechanizmu, aby opóźnić proces legislacyjny na szczeblu UE. Dotychczas jedynie kilka parlamentów narodowych przesyłało dużą liczbę uzasadnionych opinii. W 2017 r. uzasadnione opinie wydało 18 z 41 izb. Najaktywniejsze były: francuski Senat – osiem, niemiecki *Bundestag* i austriacki *Bundesrat* – po sześć.

Od czasu wprowadzenia tego mechanizmu pułap wymagany do wszczęcia tzw. procedury przeglądu („żółta kartka”) został jak dotąd osiągnięty tylko trzy razy, ostatnio w maju 2016 r. w odniesieniu do wniosku dotyczącego przeglądu dyrektywy w sprawie delegowania pracowników. Komisja postanowiła utrzymać projekt, ponieważ jej zdaniem nie prowadził on do naruszenia zasady pomocniczości⁶. Wiele parlamentów narodowych uczestniczących w tej trzeciej procedurze „żółtej kartki” w dalszym ciągu wyrażało przez cały 2017 r. rozczarowanie wynikiem procedury.

Parlamenty narodowe wykorzystały Protokół nr 2 jako środek służący do wyrażania swoich opinii na temat treści wniosków, a nie na temat zasady pomocniczości. Odzwierciedla to ich pragnienie większego udziału w procesie legislacyjnym.

Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi zapewnia posłom (przede wszystkim sprawozdawcom), organom politycznym i służbom Parlamentu Europejskiego specjalistyczną wiedzę i informacje na temat opinii parlamentów narodowych przedstawionych w całym cyklu legislacyjnym.

W tym celu Dyrekcja prowadzi bazę danych CONNECT, która obejmuje wszystkie dokumenty otrzymane od parlamentów narodowych od momentu wejścia w życie Traktatu z Lizbony. Baza CONNECT została zaktualizowana na początku 2017 r., aby uwzględnić wiele ważnych funkcji wyszukiwania i narzędzi statystycznych. Obecnie dostępna jest na stronie internetowej Dyrekcji ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi:

www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/connect/welcome.html

Dzięki tej aktualizacji takie informacje są bezpośrednio dostępne we wspólnej przestrzeni roboczej DG IPOL/EXPO eCommittee. Podobnie jak wszystkie inne dokumenty komisji oraz informacje na temat dossier ustawodawczych opinie parlamentów narodowych są umieszczane w folderze wniosku, którego dotyczą. Dzieje się tak nie tylko w przypadku uzasadnionych opinii, ale także wszelkich uwag otrzymanych od parlamentów narodowych.

Inną usługą świadczoną przez Dyrekcję jest wydawane co miesiąc zestawienie stanu prac dotyczące uzasadnionych opinii i uwag. Zestawienie składa się z dwóch części: jednej zawierającej przegląd wszystkich opinii otrzymanych od czasu poprzedniego zestawienia i drugiej odnoszącej się do wszelkich dossier ustawodawczych w porządku obrad danej sesji plenarnej. Zestawienie jest przygotowywane na wtorkowe posiedzenie Konferencji

---

⁶ Zob. rozdział 2.2 sprawozdania śródkresowego za 2016 r. dotyczącego stosunków między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi w UE przygotowanego przez Dyrekcję ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi.

Przewodniczących Komisji podczas każdej sesji w Strasburgu i stanowi część oficjalnego dokumentu z posiedzenia. Jest ono również udostępniane na stronie internetowej Dyrekcji i rozpowszechniane przed każdą sesją plenarną wśród wszystkich posłów, asystentów, przedstawicieli grup politycznych, Służby Prawnej oraz DG IPOL, DG EXPO i biur łącznikowych PE. Jest także dostępne służbom Komisji i Rady odpowiedzialnym za stosunki z parlamentami narodowymi.

5.2 Nieformalny dialog polityczny

Protokół nr 1 załączony do TFUE umożliwia parlamentom narodowym komentowanie dossier ustawodawczych wchodzących w zakres wyłącznej kompetencji Unii Europejskiej i wielu różnych dokumentów nieustawodawczych, na przykład dotyczących debat toczących się na szczeblu europejskim, zielonych i białych ksiąg lub komunikatów Komisji Europejskiej. Komentarze dotyczące tych dokumentów są stosunkowo liczne i należą do „nieformalnego dialogu politycznego”.

W 2017 r. parlamenty narodowe nadal aktywnie wykorzystywały to narzędzie, przesyłając 199 uwag⁷. W 2017 r. trzema najbardziej aktywnymi izbami w tej dziedzinie były rumuńska Izba Deputowanych (30), Senat Republiki Czeskiej (28) i włoska Izba Deputowanych (27).

Od 2009 r. Parlament Europejski otrzymał od parlamentów narodowych około 1 900 uwag. Są one umieszczane w wyżej opisanej bazie danych CONNECT.

Szczegółowe statystyki dotyczące uzasadnionych opinii i pisemnych uwag otrzymanych w ramach mechanizmu wczesnego ostrzeżenia w 2017 r. znajdują się załączniku IV.

5.3 Przegląd zasad pomocniczości i proporcjonalności

W 2017 r. Komisja nadal mocno angażowała się w dialog z parlamentami narodowymi. Parlamenty narodowe coraz częściej zapraszały komisarzy do swoich debat, współpracowały w zakresie wyboru priorytetów rocznego programu prac Komisji Europejskiej oraz przedstawiały propozycje inicjatyw ustawodawczych.

W ostatnich latach parlamenty narodowe wspólnie zastanawiały się nad możliwościami praktycznego usprawnienia w ramach Traktatów, aby zapewnić jak najpełniejszą realizację celów stosowania zasady pomocniczości. W przyjętych dokumentach COSAC wielokrotnie zawierała zalecenia, które dotyczą głównie wyłączenia różnych przerw z wyliczenia końcowego terminu składania uzasadnionych opinii, wewnętrznego terminu ośmiu tygodni, jaki ma Komisja na udzielenie odpowiedzi na uzasadnione opinie parlamentów, zawieranych w uzasadnieniu wyjaśnień dotyczących nowych wniosków zastępujących akty prawne, do których przysłano znaczną liczbę uzasadnionych opinii na temat tego, w jaki sposób zostały uwzględnione znane zastrzeżenia dotyczące zasady pomocniczości, a także włączenia do uzasadnień kolejnych elementów oceny skutków, w szczególności analizy istotnych dla oceny zgodności aktu z zasadami pomocniczości i proporcjonalności⁸.

---

⁷ Podobnie jak w przypadku Protokołu nr 2 opinie przesyłane w ramach nieformalnego dialogu politycznego są nazywane „uwagami”.

⁸ Pełne zestawienie zaleceń COSAC udostępniono w dokumencie przedstawionym COSAC przez delegację czeskiego Senatu. Zostało opracowane jako wkład w prace grupy zadaniowej ds. zasady pomocniczości, proporcjonalności i zasady „robić mniej, ale efektywniej”. Dokument jest dostępny na stronie: www.ipex.eu/IPEXL-WEB/parliaments/institution/czen.do

Poprawa kontroli zasady pomocniczości i dialogu politycznego w obecnych ramach traktatowych została omówiona podczas sesji „Rola parlamentów narodowych w przyszłości UE” w ramach LVII posiedzenia plenarnego COSAC, które odbyło się na Malcie. Parlamentarzyści występujący podczas debaty potwierdzali powyższe wnioski, wzywając również do udzielania dokładniejszych i bardziej uzasadnionych odpowiedzi oraz dalszego wdrażania „zielonej kartki”, postrzeganej jako kanał zgłaszania uwag przez parlamenty narodowe. Kilka izb, w szczególności z krajów Grupy Wyszehradzkiej, opowiadało się za wprowadzeniem tzw. „czerwonej kartki”, która dawałaby parlamentom prawo wetowania wniosków Komisji.

Prace Parlamentu Europejskiego w zakresie oceny stosowania postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych zostały wymienione w części 2.6.3.

Parlamenty narodowe z zadowoleniem przyjęły ustanowienie 14 listopada 2017 r. przez przewodniczącego Komisji Europejskiej Jeana-Claude’a Junckera grupy zadaniowej ds. pomocniczości, proporcjonalności i zasady „robić mniej, ale efektywniej”. Grupa zadaniowa złoży przewodniczącemu do 15 lipca 2018 r. sprawozdanie dotyczące wydawania zaleceń na temat tego, w jaki sposób lepiej stosować zasady pomocniczości i proporcjonalności, obszarów polityki, w których prace można zlecić dalej lub ostatecznie przekazać państwom członkowskim, a także sposobów większego zaangażowania władz regionalnych i lokalnych w tworzenie polityki UE i jej realizację.

Konferencja Przewodniczących Parlamentu Europejskiego, odrzuciła zaproszenie dotyczące wysłania przedstawicieli do grupy zadaniowej, ze względu na utrwaloną zasadę, że posłowie do Parlamentu Europejskiego nie mogą brać udziału w organach doradczych ani grupach roboczych ustanowionych przez Komisję Europejską.

W konkluzjach LVIII posiedzenia COSAC, które odbyło się w Tallinie, stwierdzono, że parlamenty narodowe są reprezentowane w grupie zadaniowej przez posłów do parlamentów będących członkami grupy trzech prezydencji COSAC (przedstawiciele parlamentów estońskiego, bułgarskiego i austriackiego). COSAC zwróciła się do Komisji o rozszerzenie liczby przedstawicieli parlamentów narodowych w grupie zadaniowej, aby zapewnić szerszą reprezentację i szerszy zakres wiedzy fachowej. Propozycja ta nie została zaakceptowana przez Komisję.

W związku z tym i z myślą o poszerzeniu debaty wśród wszystkich parlamentów narodowych oraz koordynacji ich wysiłków w celu reprezentowania interesów obywateli europejskich powołano grupę roboczą COSAC, w której są reprezentowane wszystkie krajowe izby.

6. Narzędzia wymiany informacji i nawiązywania współpracy

6.1 Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD)

Prowadzone wspólnie przez Parlament Europejski i Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy ECPRD skupia jako członków 66 parlamentów (w tym 41 z Unii Europejskiej) z 54 państw oraz instytucje europejskie. Prawie 120 korespondentów oraz zastępców korespondentów reprezentuje dane parlamenty w sieci i uczestniczy w głównych działaniach ECPRD, do których należy intensywne wymiana informacji oraz najlepszych praktyk.

Zob. ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/public/page/about

W 2017 r. ECPRD obchodziło 40. rocznicę powstania. Parlament Europejski wspólnie ze Zgromadzeniem Parlamentarnym Rady Europy zorganizował doroczną konferencję

korespondentów w *Palais de l'Europe* w Strasburgu. Był to moment, aby dokonać przeglądu dotychczasowych osiągnięć i omówić przyszłe możliwości. Konferencja rozpoczęła się przemówieniem na temat znaczenia informacji dla parlamentów i parlamentarzystów. Po nim miał miejsce przegląd historii ECPRD i tego, jak stało się wzorem wymiany informacji i najlepszych praktyk. Dzień zakończył się dwoma prezentacjami, w których nakreślono wyzwania w zakresie usług badawczych i bibliotek parlamentów.

Podczas konferencji przedstawiono również *Festschrift*, w którym korespondenci z około 40 parlamentów opisali ze swojej perspektywy najnowszy stan parlamentarnej działalności badawczej i znaczenie ECPRD dla zaspokajania potrzeb informacyjnych posłów i organów parlamentarnych.

Wreszcie, co nie mniej ważne, tuż przed konferencją uruchomiono 5. wersję strony internetowej ECPRD. Po niemal dwóch latach intensywnych prac całkowicie odnowiono strukturę wewnętrzną strony. Nowa, interaktywna struktura umożliwia obecnie sprawne korzystanie z niej na smartfonie, tablecie lub tradycyjnym komputerze. Należy podkreślić, że współpraca z DG ITEC była bardzo efektywna.

Dyrekcja i Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego (EPRS) zorganizowały udane seminarium ECPRD pt. „Przyszłość parlamentarnych służb analiz i bibliotek w czasach szybkich zmian: optymalizacja jakości, usług, obsługi i znaczenia”. W wydarzeniu wzięło udział 73 uczestników z 36 izb parlamentarnych. Tzw. „grupy dyskusyjne” stanowiły nowy obiecujący element seminarium ECPRD. Ich uczestnicy mieli okazję omówić kwestie metodologiczne i wyzwania podczas trzech równoległych warsztatów: w sprawie brexitu, gospodarki o obiegu zamkniętym oraz polityki migracyjnej w Europie. Specjalną sesję poświęcono regionalnym inicjatywom współpracy parlamentarnych służb badawczych w Europie Południowo-Wschodniej i krajach nordyckich oraz Grupie Wyszehradzkiej. Sesja ta, ale również uwagi przedstawione w czasie warsztatów, wykazały, jak duże jest zainteresowanie udziałem w szerszej wymianie informacji między służbami.

Jeżeli chodzi o wnioski porównawcze, 2017 r. przyniósł nowy rekordowy poziom: ogółem 337 wniosków, co stanowi znaczący wzrost w porównaniu z 2016 r., w którym złożono w sieci 273 wnioski. Na pierwszy rzut oka jest to bardzo pozytywny sygnał, gdyż w imponujący sposób podkreśla wysoką ocenę ECPRD i jego znaczenie dla parlamentów. Z drugiej strony, każdy wniosek odzwierciedla wysokie oczekiwania co do otrzymania wymaganych informacji nie tylko pod względem liczby udzielonych odpowiedzi, ale także pod względem jakości. W związku z powyższym oczywiste jest, że przygotowanie odpowiedzi na tak dużą liczbę wniosków będzie skutkowało znacznym obciążeniem pracą. Na szczęście jak dotąd nie istnieją przesłanki co do tego, że ta działalność ECPRD może stać się ofiarą własnego sukcesu, ale należy mieć na uwadze takie ryzyko.

Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi Parlamentu Europejskiego wspiera odpowiednie służby PE, ułatwiając ich działalność. W 2017 r. Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi przekazała, w imieniu innych służb Parlamentu Europejskiego, sześć wniosków do sieci ECPRD. Ponadto zajęła się koordynacją 31 odpowiedzi na wnioski skierowane do ECPRD przez inne parlamenty.

Biuletyn „Spotlight on Parliaments in Europe”

Biuletyn „Spotlight on Parliaments in Europe” prezentuje skrótowo informacje dotyczące wybranych bieżących kwestii zgłaszanych przed parlamenty w ramach sieci Europejskiego Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD).

W 2017 r. Dyrekcja przygotowała pięć nowych edycji poświęconych różnorodnym tematom.

W załączniku V przedstawiono przegląd zagadnień, które były przedmiotem wniosków składanych przez Parlament Europejski w sieci ECPRD; wniosków, na które EP udzielił odpowiedzi; szczegółowy wykaz seminariów i posiedzeń statutowych ECPRD i listę wydań biuletynu z 2017 r.

6.2 Międzyparlamentarna wymiana informacji w sprawach UE (IPEX)

Celem międzyparlamentarnej wymiany informacji w sprawach UE (IPEX) jest wspieranie współpracy międzyparlamentarnej przez zapewnienie platformy umożliwiającej elektroniczną wymianę informacji dotyczących UE między parlamentami Unii. IPEX została uruchomiona jako inicjatywa parlamentów narodowych UE, a rozwinęła się przy wsparciu technicznym ze strony Parlamentu Europejskiego. Obecnie IPEX w codziennej pracy wykorzystują 41 izb z 28 parlamentów narodowych oraz Parlament Europejski. Narzędzie to jest nieustannie doskonałe, by zaspokajać zmieniające się potrzeby użytkowników. Zob. www.ipex.eu

W 2017 r. przyjęto dwa istotne dokumenty. Strategia cyfrowa IPEX została zatwierdzona przez sekretarzy generalnych parlamentów krajów UE na posiedzeniu w Bratysławie 21 lutego. Jest to kompleksowy plan w sprawie dalszego rozwoju IPEX. Strategia cyfrowa określa także podejścia strategiczne do osiągnięcia i realizacji celów IPEX. Ponadto, przy przygotowywaniu wytycznych dotyczących krótkoterminowej konserwacji i utrzymania strony internetowej, określa sposoby aktywnego zaangażowania krajowych korespondentów IPEX w osiąganie celów strategii cyfrowej, opisuje stosunki z innymi podmiotami i platformami w ramach wymiany informacji w UE, a także określa odpowiednie działania promujące IPEX oraz dalszy rozwój komunikacji.

Podczas posiedzenia w Bratysławie 19 maja 2017 r. Rada IPEX przyjęła *program prac na lata 2017–2020*, który ma być narzędziem wdrażania strategii cyfrowej. Trzyletni program prac jest skierowany do przewodniczących IPEX: Republiki Słowackiej (2017–2018), Estonii (2018–2019) oraz Austrii (2019–2020). Obejmuje następujące cele priorytetowe: propagowanie IPEX, rozbudowę sieci IPEX oraz udoskonalanie bazy danych IPEX.

By zrealizować program prac, Rada postanowiła utworzyć trzy grupy robocze, z których każda jest odpowiedzialna za wykonanie jednego z priorytetowych celów.

Parlament Europejski aktywnie wspierał przyjęcie obu dokumentów. Swój udział mieli także: urzędnik odpowiedzialny za IPEX w DG ITEC i departament ds. współpracy międzyinstytucjonalnej Dyrekcji ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi. Wyrazem odnowionego wsparcia Parlamentu Europejskiego dla IPEX jest zaangażowanie Paula Rangela na tę rzecz podczas sporządzania przez niego sprawozdania w sprawie stosowania postanowień traktatu dotyczących parlamentów narodowych. Podczas kilku wizyt w parlamentach narodowych sprawozdawca stale przypominał o znaczeniu platformy IPEX i przedstawiał propozycje możliwych zmian.

Mimo że IPEX nie jest jedyną platformą wymiany dokumentów związanych z UE, dla Parlamentu Europejskiego jest jasne, że platforma ma potencjał, aby stać się głównym kanałem komunikacji między instytucjami unijnymi a parlamentami narodowymi.

Rok 2017 był rokiem, w którym poddano IPEX intensywnej i głębokiej analizie, jeżeli chodzi o jej rolę i ambicje dotyczące tej platformy. IPEX nadal wykonywała swoje skonsolidowane funkcje. IPEX udostępnia obecnie prawie 80 000 stron dokumentów z parlamentów narodowych oraz instytucji UE, a także informacje dotyczące kontroli, zawarte w 12 500 dokumentach

opracowanych przez instytucje Unii i związanych z ponad 10 000 dossier. W 2017 r. łączna liczba dokumentów ustawodawczych i nieustawodawczych zarejestrowanych w IPEX wynosiła 1053 (w 2016 r. wyniosła 1064, w 2015 r. – 805, w 2014 r. – 933).

W 2017 r. stronę IPEX odwiedziło 307 737 pojedynczych użytkowników, co oznacza znaczny wzrost liczby odwiedzających, zgodny z ogólną tendencją wzrostową z lat poprzednich. Liczba odwiedzanych stron – blisko 6 mln – jest zgodna ze wzorem obserwowanym w ciągu ostatnich trzech lat.

6.3 Inne sieci i narzędzia

Przedstawiciele parlamentów narodowych w Brukseli

Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi przyjmuje i gości przedstawicieli administracji wyznaczonych przez parlamenty narodowe UE lub ich izby do pracy w Parlamencie Europejskim. Od 1991 r. w celu zacieśnienia współpracy międzyparlamentarnej w UE Parlament Europejski – na wniosek tych przedstawicieli – nieodpłatnie zapewnia im biura i niezbędne wyposażenie w swojej siedzibie w Brukseli i Strasburgu (w 2016 r. wypadła 25. rocznica tych ustaleń).

Z czasem wszystkie parlamenty narodowe UE wysłały swoich urzędników krajowych do Brukseli, by ułatwić relacje z UE. Obecnie 55 osób z 40 izb zajmuje 37 biur. Przedstawiciele pracują w tym samym budynku Parlamentu Europejskiego, w którym mieści się Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi. Umożliwia to znaczną synergię i ułatwia kontakty.

Ci przedstawiciele są urzędnikami krajowymi, których zadania są neutralne i administracyjne. Ich praca, polegająca na wymianie informacji (w postaci dwustronnego przepływu informacji między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi), to istotny element funkcjonowania UE, ponieważ ostateczny cel tej wymiany jest bardzo konkretny: znaleźć na szczeblu parlamentarnym wspólne odpowiedzi na wiele wyzwań, przed którymi stoi obecnie Unia Europejska.

Zaktualizowana lista przedstawicieli dostępna jest pod adresem:

www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/about/contacts.

Program wsparcia „parlamentu prezydencji”

Współpraca i wymiana międzyparlamentarna nasila się podczas przygotowań do parlamentarnego wymiaru każdej prezydencji UE. Jeżeli parlament państwa, które po raz pierwszy sprawuje rotacyjną prezydencję w Radzie UE, zwróci się o pomoc Parlamentu Europejskiego w przygotowaniu działań parlamentarnego wymiaru prezydencji, Parlament Europejski może partycypować w kosztach programu na zasadzie współdzielenia wydatków z odpowiednim parlamentem. Parlament Europejski stara się zapewnić wsparcie odpowiednio dostosowane do potrzeb i priorytetów danej prezydencji.

W związku ze zmianami w kalendarzu prezydencji w Radzie UE obserwujemy obecnie niespotykaną dotychczas sekwencję prezydencji państw członkowskich, które podejmują to zadanie po raz pierwszy: Słowacja, Malta, Estonia i Bułgaria. Parlamente wszystkich tych państw skorzystały z unijnego programu wsparcia związanego z prezydencją.

Z inicjatywy parlamentu maltańskiego zorganizowano wizytę na Malcie w celu przygotowania wymiaru parlamentarnego przed rozpoczęciem prezydencji. Dyrekcja ds. Stosunków

z Parlamentami Narodowymi była reprezentowana na seminarium w sprawie pomocniczości, które odbyło się przy tej okazji.

W 2017 r. Dyrekcja zorganizowała kilka wizyt studyjnych i sesji informacyjnych dla ekspertów z parlamentów estońskiego i bułgarskiego w ramach kilku komisji i służb Parlamentu Europejskiego. Podobny program przygotowano dla parlamentu rumuńskiego.

Uczestnicy programu potwierdzili, że wczesna i szczegółowa wymiana informacji okazała się szczególnie przydatna do lepszego zaplanowania wymiaru parlamentarnego. Bardzo pozytywnie oceniano nawiązanie kontaktów ze wszystkimi istotnymi podmiotami (posłowie do Parlamentu Europejskiego, urzędnicy Parlamentu Europejskiego, przedstawiciele parlamentów narodowych, urzędnik informacyjny IPEX, sekretariat COSAC, zespoły projektowe konferencji międzyparlamentarnych) i dzielenie się niedawno zdobytymi doświadczeniami. Przekazywanie wiedzy i stała komunikacja zapewniły również spójność prac wymiaru parlamentarnego poszczególnych prezydencji.

Tygodniowy program prac z udziałem parlamentów narodowych

W tygodniowym programie prac Dyrekcja publikuje szeroko dostępne informacje na temat wydarzeń związanych z parlamentami narodowymi lub ich obejmujących. Celem jest zwiększenie przejrzystości i wyeksponowanie licznych podejmowanych działań międzyparlamentarnych. Tygodniowy program prac jest przesyłany wszystkim posłom i większości służb Parlamentu Europejskiego. Obejmuje wydarzenia planowane na kolejne dwa tygodnie.

7. ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK I – Posiedzenia COSAC – Tematy i główni prelegenci w 2017 r.

Wydarzenie COSAC	Tematy	Główni prelegenci i uczestnicy dyskusji z ramienia Parlamentu Europejskiego
Posiedzenie przewodniczących Malta, 22–23 stycznia 2017 r.	I Analiza dotycząca sprawowania prezydencji UE przez Malte II Dyskusja na temat rocznego programu prac Komisji Europejskiej na 2017 r.	Danuta Hübner, przewodnicząca Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego (AFCO)
LVII posiedzenie plenarne COSAC na Malcie 28–30 maja 2017 r.	I Analiza dotycząca sprawowania prezydencji przez Malte II Rola parlamentów narodowych w UE w przyszłości III Wynik referendum w Wielkiej Brytanii – aktualna sytuacja IV Rozszerzenie niebieskiej gospodarki – w kierunku bardziej zrównoważonej unijnej zintegrowanej polityki morskiej V Migracja – zwalczanie przemytu ludzi i handlu ludźmi oraz ustanowienie humanitarnej i skutecznej polityki w zakresie powrotów i readmisji	Mairead McGuinness, pierwsza wiceprzewodnicząca Parlamentu Europejskiego Danuta Hübner, przewodnicząca Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego (AFCO)
Posiedzenie przewodniczących Tallin, 9–10 lipca 2017 r.	I Priorytety prezydencji estońskiej II Od przedsiębiorstw typu start-up do przedsiębiorstw scale-up – niewykorzystany potencjał UE	
LVII posiedzenie plenarne COSAC w Tallinie, 26–28 listopada 2017 r.	I Przyszłość Unii Europejskiej II Zbliżanie Unii Europejskiej do jej obywateli – jakie są najlepsze praktyki parlamentów narodowych? III Jednolity rynek treści cyfrowych: rozwój sytuacji w zakresie usług elektronicznych IV Budowanie skutecznej i trwałej unii bezpieczeństwa V Zewnętrzny wymiar migracji: zapobieganie nielegalnej migracji i jej zwalczanie	Danuta Hübner, przewodnicząca Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego (AFCO)

Więcej informacji na temat programu posiedzeń COSAC, publikowanego przez poszczególne prezydencje, znajduje się na stronie internetowej COSAC: www.cosac.eu

ZAŁĄCZNIK II – Międzyparlamentarne posiedzenia organizowane przez komisje Parlamentu Europejskiego w Brukseli⁹ w 2017 r.

Komisja PE	Wydarzenie	Uczestnictwo			
		Parlamente narodowe ¹⁰			PE
		Poslowie	Kraje	Parlamente / izby	Poslowie
ECON/BUDG/ EMPL	30 stycznia – 1 lutego Europejski Tydzień Parlamentarny: Europejski semestr – cykle 2016–2017 Międzyparlamentarna konferencja na mocy art. 13 traktatu – stabilność unii gospodarczej i walutowej, jej koordynacja i zarządzanie nią	98	24	30	90 ECON/ PANA ICM - 49 EMPL ICM - 12 BUDG ICM - 29
LIBE	28 lutego <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji:</u> „Trzecia reforma wspólnego europejskiego systemu azylowego – gotowi na wyzwania”	46	18	21	40
FEMM	8–9 marca <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji:</u> „Wzmacnianie pozycji gospodarczej kobiet: działajmy razem!”	25	15	16	19
AFCO	2 maja <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji:</u> „Stosowanie postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych” Sprawozdawca: Paulo Rangel	11	8	9	9
LIBE	11 maja Wymiana poglądów między Parlamentem Europejskim, parlamentami narodowymi i społeczeństwem obywatelskim: kompleksowa ocena polityki bezpieczeństwa UE	13	9	9	16
LIBE	22 czerwca <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji:</u> „Ustanowienie unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych”	25	15	18	22
LIBE	9–10 października Posiedzenie inauguracyjne grupy ds. wspólnej kontroli parlamentarnej (GWKP) Europolu	69	26	34	29 9 października 2017 r. (12) Członkowie GWKP: 10

⁹ O ile nie wskazano inaczej, wszystkie posiedzenia mają charakter międzyparlamentarnych posiedzeń komisji.

¹⁰ Państwa członkowskie UE, państwa kandydujące, potencjalne państwa kandydujące, Szwajcaria i Norwegia

					Zastępcy członków GWKP: 1 Inni posłowie: 1 10 października 2017 r. (17) Członkowie GWKP: 12 Zastępcy członków GWKP: 2 Inni posłowie: 3
ECON/	10 października <u>Wymiana poglądów</u> między Parlamentem Europejskim i parlamentami narodowymi w sprawie zaleceń dla poszczególnych krajów oraz wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych	29	18	20	24
AFCO	11 października <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji:</u> „Przyszłość Europy: perspektywy dotyczące wniosków Parlamentu Europejskiego i białej księgi Komisji”	25	16	19	11
DEVE	21 listopada <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji:</u> „Europejski konsensus w sprawie rozwoju i cele zrównoważonego rozwoju”	23	22	26	27
AFET	21 listopada <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji:</u> „Proces przystępowania państw Bałkanów Zachodnich do UE”	33	25	29	63
FEMM	21 listopada <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji:</u> „Konwencja stambulska: zwalczanie przemocy wobec kobiet na szczeblu krajowym i unijnym”	31	15	18	17
REGI	22 listopada <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji:</u> „Aktualne kluczowe tematy polityki spójności i okres po 2020 r.”	22	13	15	33
OGÓLEM		450			400

ZAŁĄCZNIK III – Wizyty przedstawicieli parlamentów narodowych¹¹ w Parlamencie Europejskim (w tym wideokonferencje) w 2017 r.

Data	Państwo/izba	Komisja/inne
9 stycznia 2017 r.	FR - Assemblée nationale	Reforma unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji
12/01/2017	FR - Assemblée nationale	Claude Bartolone, przewodniczący francuskiego Zgromadzenia Narodowego wraz z delegacją (posłowie, urzędnicy, członkowie gabinetu)
17-19/01/2017	UK - House of Lords	Komisja Specjalna ds. Unii Europejskiej
25/01/2017	UK - House of Lords	Podkomisja Spraw Finansowych UE
25/01/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta w sprawie wspólnej polityki rolnej
25/01/2017	DK - Folketinget	Wizyta robocza urzędników
31/01/2017	NO - norweski parlament	Stała Komisja ds. Transportu i Komunikacji norweskiego parlamentu
06/02/2017	NL - Tweede Kamer	członek niderlandzkiej Izby Reprezentantów
06-07/02/2017	BG - Narodno Sabranie	Wizyta urzędników
08/02/2017	IR - Oireachtas	Wspólny Komitet ds. Unii Europejskiej
08-09/02/2017	NO - norweski parlament	Wizyta robocza norweskiego parlamentu
27/02/2017	UK - House of Commons	Komisja ds. Walii
28/02/2017	EE - Riigikogu	Spotkanie z współprzewodniczącymi COSAC i komisarzem Avramopoulosem
02-03/03/2017	EE - Riigikogu	Wizyta sekretarza generalnego i urzędników
03/03/2017	NO - norweski parlament	Wizyta przewodniczącego Stałego Komisji Spraw Zagranicznych i Obrony
07/03/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta robocza urzędników
09-10/03/2017	EE - Riigikogu	Wizyta urzędników
20/03/2017	DK - Folketinget i islandzki parlament	Wizyta robocza posłów i urzędników
23/03/2017	NO - norweski parlament	Prezentacja dla kierownictwa Norweskiego Instytutu Zdrowia Publicznego
23/03/2017	DK - Folketinget	Spotkanie posłów z Komisji Spraw Zagranicznych i Spraw Europejskich, w tym lidera partii, a także kilku byłych ministrów, z Guyem Verhofstadtem, przewodniczącym grupy ALDE, stojącym na czele procesu negocjacji brexitowych oraz Danutą Hübner, przewodniczącą Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego
23/03/2017	FR - Assemblée nationale	Spotkanie urzędników z urzędnikami sekretariatów komisji ENVI, ITRE PE
28/03/2017	UK - House of Commons	Komisja Izby Gmin ds. Wyjścia z UE
28-30/03/2017	BG - Narodno Sabranie	Wizyta urzędników
29/03/2017	FR - Assemblée nationale	Sekretariat ECON
29/03/2017	UK - House of Lords	Dialog na temat brexitu
30/03/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta robocza urzędników
20/4/2017	AT - parlament autriacki	DG COMM, DG INLO
25/04/2017	UK - House of Commons	Komisja Specjalna ds. Unii Europejskiej
26/04/2017	DK - Folketinget	Komisja Spraw UE
26-28/04/2017	BG - Narodno Sabranie	Wizyta urzędników
03/05/2017	UK - House of Commons	Komisja Specjalna ds. Unii Europejskiej

¹¹ Parlamenti narodowe UE, parlament Norwegii, Rada Nordycka.

03/05/2017	UK - House of Lords	Dialog na temat brexitu
04/05/2017	UK - House of Lords	Dialog na temat brexitu
09/05/2017	GR - parlament grecki	Wizyta przewodniczącego parlamentu greckiego
30/05/2017	IT - Camera dei Deputati	Komisja ds. Ksenofobii, Rasizmu i Nienawiści (Komisja Jo Cox) pod przewodnictwem Laury Boldrini, przewodniczącej włoskiej Izby Deputowanych i posłanka włoskiego parlamentu Cécile Kashetu Kyenge Współprzewodniczący intergrupy PE ds. różnorodności i przeciwdziałania rasizmowi (ARDI) (wideokonferencja)
06/06/2017	UK - House of Commons	Wizyta studyjna urzędników
07/06/2017	EE - Riigikogu	Wizyta przewodniczących Stałej Komisji Spraw Zagranicznych i Obrony Narodowej
07-08/06/2017	EE - Riigikogu	Wizyta urzędników
07/06/2017	DE – Bundestag	Grupa studentów z Uniwersytetu Humboldta
08/06/2017	ES - Cortes Generales	Las Cortes Generales de España – spotkanie z przewodniczącym PE, Antonio Tajanem
08/06/2017	NO - norweski parlament	Wizyta pracowników Statnett
09/06/2017	NO - norweski parlament	Wizyta stażystów norweskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych
26/06/2017	NL - Tweede Kamer	Komisja Spraw UE
26/06/2017	NL - Tweede Kamer	Wizyta Svena Koopmansa, sprawozdawcy ds. europejskiego prawa wyborczego
27-28/06/2017	LT - Seimas	Delegacja parlamentu litewskiego
04-05/07/2017	UK - House of Commons	Wizyta robocza urzędników
10/07/2017	IR - Houses of the Oireachtas	Wizyta urzędników
10/07/2017	NL - Tweede Kamer	Delegacja niderlandzkiej Izby Reprezentantów
10-13/07/2017	UK - House of Commons	1 poseł i 1 urzędnik
12/07/2017	UK - House of Lords	Brexit
04/09/2017	UK - House of Commons	Wizyta posłanki Hilary Benn
05/09/2017	SV - Riksdag	Komisja ds. Przemysłu i Handlu
12-13/09/2017	FR - Assemblée nationale	Komisja do Spraw Europejskich
21/09/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta studyjna urzędników
20/09/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta studyjna urzędników
22/09/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta studyjna urzędników
25/09/2017	NL - Eerste Kamer	Komisja Spraw UE
25/09/2017	UK - House of Commons IE - Izby Oireachtas	Komisja ds. UE Zgromadzenia Parlamentarnego Wielkiej Brytanii i Irlandii (BIPA)
27/09/2017	IT - Camera dei Deputati	Członkowie Komisji i włoscy posłowie z Komisji PECH (wideokonferencja)
28/09/2017	DK - Folketinget	Wizyta robocza urzędników
04/10/2017	FI - Eduskunta	Komisja ds. Przyszłości – „Wizja przyszłości”
10-11/10/2017	LT - Seimas	Wizyta Viktorasa Pranckietisa, przewodniczącego, i Gediminasa Kirkilasa, wiceprzewodniczącego parlamentu litewskiego
11-12/10/2017	RO – Senat	Posel Radu Oprea
12/10/2017	IT - Senate	Delegacja senatu włoskiego
12/10/2017	FR - Assemblée nationale	Damien Pichereau
13/10/2017	SV - Riksdag	Wizyta studyjna szwedzkiej administracji parlamentarnej (dział koordynacji z UE) – spotkanie z pracownikami komisji PE
20/10/2017	NO - norweski parlament	Prezentacja urzędników norweskiego przedstawicielstwa przy Unii Europejskiej
30/10/2017	DK - Folketinget	Urzednicy komisji sektorowych
06/11/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta robocza urzędników

06-09/11/2017	BG - Narodno Sabranie	Wizyta urzędników
07/11/2017	FR - Assemblée nationale	Spotkania dwustronne na temat procedury kontroli w PE
08/11/2017	UK - House of Lords	Proces kształtowania polityki UE
08/11/2017	UK - House of Commons	Komisja ds. Wyjścia z UE
16/11/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta robocza urzędników
20/11/2017	FI - Eduskunta	Wielka Komisja
20/11/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta robocza urzędników
22/11/2017	EE - Riigikogu	Sekretarz Generalny Riigikogu
23/11/2017	UK - House of Commons	Wizyta w komisji INTA
27/11/2017	FR - Assemblée nationale	Wizyta robocza urzędników
29/11/2017	DK - Folketinget	Komisja Spraw Europejskich
01/12/2017	NO - norweski parlament	Wizyta robocza urzędników
04/12/2017	NL - Tweede Kamer	Stała Komisja ds. Finansów niderlandzkiej Izby Reprezentantów
04-05/12/2017	IE - Houses of the Oireachtas	Wspólna Komisja ds. Rolnictwa, Żywności i Gospodarki Morskiej
05/12/2017	FR - Assemblée nationale	Spotkanie posłów i urzędników z Berndem Langem, przewodniczącym Komisji INTA
07-08/12/2017	BG- Narodno Sabranie	Wizyta urzędników

ZALĄCZNIK IV – Dane dotyczące mechanizmu wczesnego ostrzeżenia

Komisja Prawna, odpowiedzialna za kwestie związane ze zgodnością z zasadą pomocniczości w Parlamencie Europejskim, sformułowała następujące definicje przedkładanych przez parlamenty narodowe dokumentów:

- „**Uzasadnione opinie**” to dokumenty wskazujące na niezgodność projektu aktu ustawodawczego z zasadą pomocniczości, które przekazywane są Parlamentowi Europejskiemu w terminie ośmiu tygodni, o którym mowa w art. 6 protokołu nr 2 załączonego do Traktatu z Lizbony.
- „**Uwagi**” oznaczają wszelkie inne dokumenty, które nie spełniają ww. kryteriów mających zastosowanie do uzasadnionych opinii.

Dokumenty parlamentów narodowych z 2017 r.			
		Uzasadnione opinie	Wkłady
Państwo członkowskie	Parlament/izba	2017	2017
Austria	Nationalrat	0	0
Austria	Bundesrat	6	9
Belgia	Chambre des Représentants	0	3
Belgia	Sénat	0	0
Bułgaria	Narodno Sabranie	0	0
Chorwacja	Hrvatski Sabor	0	2
Cypr	Vouli ton Antiprosópon	0	4
Republika Czeska	Poslanecká sněmovna	1	18
Republika Czeska	Senát	1	45
Dania	Folketinget	0	8
Estonia	Riigikogu	0	0
Finlandia	Eduskunta	0	0
Francja	Assemblée Nationale	2	0
Francja	Sénat	7	19
Niemcy	Bundestag	6	4
Niemcy	Bundesrat	3	28
Grecja	Vouli ton Ellinon	0	2
Węgry	Országgyűlés	2	0
Irlandia	Houses of Oireachtas	2	1
Włochy	Camera dei deputati	0	24
Włochy	Senato	1	42
Litwa	Seimas	0	0
Luksemburg	Chambre des Députés	0	0

Łotwa	Saeima	0	0
Malta	Kamra tar-Rappreżentanti	0	0
Niderlandy	Tweede Kamer	2	6
Niderlandy	Eerste Kamer	2	2
Polska	Sejm	2	1
Polska	Senat	4	5
Portugalia	Assembleia da República	0	64
Rumunia	Camera Deputaţilor	1	10
Rumunia	Senat	2	24
Hiszpania	Cortes	1	46
Szwecja	Riksdagen	4	0
Słowenia	Državni Zbor	0	0
Słowenia	Državni Svet	0	0
Słowacja	Národná rada	0	3
Zjednoczone Królestwo	House of Commons	0	2
Zjednoczone Królestwo	House of Lords	0	0
OGÓLEM		49	372

Niniejsza tabela uwzględnia jedynie dokumenty parlamentów narodowych przedłożone w odpowiedzi na projekty aktów ustawodawczych wchodzących w zakres Protokołu nr 2 do Traktatu z Lizbony. Nie obejmuje ona dokumentów, które zostały wysłane w związku z konsultacyjnymi dokumentami nieustawodawczymi, zielonymi księgami i białymi księgami (w ramach tzw. nieformalnego dialogu politycznego).

ZAŁĄCZNIK V – Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD)

A. Kwestie, w których organy polityczne i służby administracyjne Parlamentu Europejskiego konsultowały się z siecią ECPRD w 2017 r. w drodze wniosków o analizę porównawczą:

- 3525 Najlepsze praktyki i innowacyjne działania na rzecz promowania równości płci w administracji parlamentów
- 3488 Dodatki poselskie w parlamentach narodowych
- 3458 Organizacja wysłuchań w parlamentach
- 3436 Podpis elektroniczny w cyklu legislacyjnym
- 3368 Sortowanie odpadów w biurach parlamentów

Parlament Europejski odpowiedział na następujące wnioski z innych parlamentów przesłane w ramach ECPRD:

- 3597 Niezależna ocena skutków (ex-ante) projektów aktów prawnych: metody, koszty i środki
- 3606 Parlamentarne programy skierowane do młodzieży
- 3568 Strategia komunikacji on-line
- 3563 Opieka zdrowotna – departament służby medycznej (lekarze) w parlamencie
- 3554 Zasoby IT w parlamencie
- 3578 Urządzenia do głosowania stosowane w parlamentach
- 3549 Służba tłumaczeniowa w parlamencie
- 3511 Żłobek (przedszkole) w siedzibie parlamentu
- 3514 Centralizacja IT w parlamentach: aktualizacja systemów operacyjnych i poprawki zabezpieczeń
- 3528 Ustanawianie Komisji Petycji w parlamentach
- 3505 Działania parlamentarne a oengetowska agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju
- 3444 Kwestionariusz dotyczący seminarium ECPRD pt. „Parlamente a kwestie rynków finansowych” (Ateny, 5–6 października 2017 r.)
- 3487 Dzielenie się dokumentami z badań naukowych
- 3476 Ankieta dotycząca zadowolenia użytkowników
- 3453 Biblioteki i służba analiz
- 3452 Równościowy język przy sporządzaniu aktów normatywnych
- 3445 Korzystanie z prywatnych samochodów posłów do celów związanych z działalnością parlamentarną
- 3442 Paszporty dyplomatyczne posłów
- 3402 Zestawienia danych osobowych posłów
- 3421 Muzeum parlamentarne
- 3401 Wzrost budżetu zgromadzeń parlamentarnych
- 3376 Biblioteki, służby analiz i dokumentacji w parlamentach: doświadczenia, tendencje i perspektywy (ankieta przed seminarium ECPRD w Rzymie 8–9 czerwca 2017 r.)
- 3358 Kwestionariusz dotyczący sytuacji materialnej posłów
- 3383 Praktyka stosowania preambuł w aktach prawnych
- 3361 Udział parlamentów w polityce zagranicznej
- 3352 Kwestionariusz przed seminarium ECPRD „Legitymacja parlamentów a nowe narzędzia nadzoru”
- 3372 Działania parlamentów w dalszej perspektywie

- 3354 Personel parlamentarnych bibliotek, służb analiz, działów zarządzających archiwami i archiwów
- 3344 Wdrażanie w parlamentach rozporządzenia UE o ochronie danych osobowych
- 3326 W jaki sposób parlamenty prowadzą konsultacje z obywatelami i zainteresowanymi stronami?
- 3314 Parlamentarne służby analiz

B. Seminaria i posiedzenia statutowe ECPRD w 2017 r.

Seminaria		
Seminarium „Legitymacja parlamentów a nowe narzędzia nadzoru” (dziedzina: praktyki i procedury parlamentarne)	Lizbona	8–9 maja
Seminarium „Biblioteki, służby analiz i dokumentacji w parlamentach: doświadczenia, tendencje i perspektywy – studium porównawcze” (dziedzina: biblioteki, służby analiz i archiwa)	Rzym, senat i izba niższa	8–9 czerwca
Seminarium „Skutki ograniczeń budżetowych dla inwestycji w usługi ICT w parlamentach” (dziedzina: ICT w parlamentach)	Valletta	14–15 września
Seminarium „Przyszłość parlamentarnych służb analiz i bibliotek w czasach szybkich zmian: optymalizacja jakości, usług, obsługi i znaczenia” (dziedzina: biblioteki, służby analiz i archiwa)	Bruksela, PE	21–22 września
Seminarium „Parlamente a kwestie rynków finansowych” (dziedzina: sprawy gospodarcze i budżetowe)	Ateny	5–6 października
Posiedzenia statutowe		
Posiedzenie Komitetu Wykonawczego	Wiedeń	9–10 marca
Posiedzenie Komitetu Wykonawczego	Sztokholm	28–29 września
Doroczna konferencja korespondentów 40 lat ECPRD	Strasbourg, PE i PACE	19–21 października

C. Biuletyn „Spotlight on Parliaments in Europe”

- Nr 14 – Państwa członkowskie: brak specjalnych przepisów konstytucyjnych dotyczących wystąpienia z UE
- Nr 15 – Zatrudnianie członków rodzin jako asystentów parlamentarnych
- Nr 16 – Rozpowszechnianie mowy nienawiści w mediach społecznościowych
- Nr 17 – Środki mające na celu ograniczenie zużycia toreb plastikowych i naczyń jednorazowych
- Nr 18 – Sankcje karne w prawodawstwie państw członkowskich UE dotyczącym nielegalnego wjazdu i pobytu

PARLAMENTY NARODOWE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UE

Marzec 2018 r.

wybierane w wyborach bezpośrednich

wybierane w wyborach pośrednich /
mianowane / inne

Belgique/België/ Belgien BELGIA Kamer van volksvertegen- woordigers/ Chambre des représentants/ Abgeordneten-kammer 150 Senaat/ Sénat/ Senat 60	България BUŁGARIA Народно събрание (Narodno sabranie) 240	Česká republika REPUBLIKA CZESKA Poslanecká sněmovna 200 Senát 81	Danmark DANIA Folketinget 179
Deutschland NIEMCY Deutscher Bundestag 709 Bundesrat 69	Eesti ESTONIA Riigikogu 101	Éire/Ireland IRLANDIA Dáil Éireann 158 Seanad Éireann 60	Ελλάδα GRECJA Βουλή των Ελλήνων (Vouli ton Ellinon) 300
España HISZPANIA Congreso de los Diputados 350 Senado 208 58	France FRANCJA Assemblée nationale 577 Sénat 348	Hrvatska CHORWACJA Hrvatski sabor 151	Italia WŁOCHY Camera dei Deputati 630 Senato della Repubblica 315 5
Κύπρος CYPR Βουλή των Αντιπροσώπων (Vouli ton Antiprosopon) 56	Latvija ŁOTWA Saeima 100	Lietuva LITWA Seimas 141	Luxembourg LUKSEMBURG Chambre des Députés 60
Magyarország WĘGRY Országgyűlés 199	Malta MALTA Il-Kamra Tad-Deputati 67	Nederland HOLANDIA Tweede Kamer 150 Eerste Kamer 75	Österreich AUSTRIA Nationalrat 183 Bundesrat 61
Polska POLSKA Sejm 460 Senat 100	Portugal PORTUGALIA Assembleia da República 230	România RUMUNIA Camera Deputatilor 329 Senat 136	Slovenija SŁOWENIA Državni zbor 90 Državni svet 40
Slovensko SŁOWACJA Národná Rada 150	Suomi/ Finland FINLANDIA Eduskunta 200	Sverige SZWECJA Riksdagen 349	United Kingdom ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO House of Commons 650 House of Lords 785

RELNATPARL@EP.EUROPA.EU

WWW.EUROPARL.EUROPA.EU/RELNATPARL